

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

З А К О Н

**ЗА ратифициране на Протокола за изменение на Конвенцията за
защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни**

Член единствен. Ратифицира Протокола за изменение на Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни, подписан в Страсбург на 10 октомври 2018 г., със следната декларация:

„Република България ще прилага временно този Протокол в съответствие с член 37, параграф 3 от него.“

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на ..... 2019 г.
и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Кааянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за ратифициране на Протокола за изменение на Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни

Конвенция № 108 за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни от 28 януари 1981 г., наричана по-нататък „Конвенцията”, е първият правно обвързващ международен акт, приет в областта на защитата на личните данни. България е ратифицирала Конвенцията на 18 септември 2002 г. Поради постоянно възникващите нови предизвикателства за защитата на правото на личен живот, особено с напредването на научното развитие бе прието, че за ефективното осъществяване на целите ѝ Конвенцията следва да бъде модернизирана в отговор на засилваща се роля на новите информационни и комуникационни технологии, глобализацията на обработването и нарастващите потоци лични данни чрез приемане на Протокол за изменение на Конвенцията.

Преговорите по текста на Протокола завършват с приемането му от Комитета на министрите на Съвета на Европа по време на 128-ата сесия и е открит за подписване на 10 октомври 2018 г. Документът е израз на постигнатия широк консенсус за изменение на Конвенцията в следните аспекти: запазване на общия и технологически неутралния характер на разпоредбите на Конвенцията; запазване на единството и съвместимостта на Конвенцията с други правни инструменти; препотвърждаване на отворения характер на Конвенцията, чрез който тя има уникатен потенциал да бъде универсален стандарт за защита.

С разпоредбите на Протокола се въвежда принципът на пропорционалност на намесата, а именно преследването на правомерна цел и постигането на справедлив баланс на интересите - публични и частни, а също така и на засегнатите права и свободи. Специална закрила се предвижда по отношение на някои категории лични данни (генетични данни; биометрични данни; лични данни, свързани с престъпления, наказателни производства и присъди, както и лични данни, разкриващи информация за расов или етнически произход, политически възгледи, членство в синдикални организации, религиозни или други убеждения, здравен или сексуален живот). Предоставянето на възможност на физическите лица да знаят, разбират и контролират обработката на техните лични данни е в основата на принципа на прозрачност на обработката на данните, заложен в разпоредбата на чл. 10 от Протокола относно изменението на чл. 8 от Конвенцията.

На основание чл. 37, параграф 3 от Протокола държавите, които ще прилагат временно неговите разпоредби, следва да представят декларация в този смисъл, която поражда своето действие на първия ден от третия месец след получаването на дипломатическатаnota от генералния секретар на Съвета на Европа. Българската страна подписа Протокола на 10 октомври 2018 г. в Страсбург, като направи декларация за временно му прилагане до неговото влизане в сила.

Разпоредбите на Протокола са в съответствие с Конституцията, с българското законодателство, с международните задължения на Република България и с правото на Европейския съюз и не изискват мерки от законодателен характер с оглед на тяхното прилагане.

По силата на международноправните си ангажименти Република България следва да ратифицира Протокола за изменение на Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

ПРОТОКОЛ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА КОНВЕНЦИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА ПРИ АВТОМАТИЗИРАНАТА ОБРАБОТКА НА ЛИЧНИ ДАННИ

Преамбул

Държавите-членки на Съвета на Европа и другите Стари по Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни (ETS No. 108), откrita за подписване в Страсбург на 28 януари 1981 г. (наричана по-долу за краткост „Конвенцията“),

Като има предвид Резолюция №3 относно защитата на личните данни и неприкосновеността на личния живот през третото хилядолетие, приета на 30-та Конференция на министрите на правосъдието на Съвета на Европа (Истанбул, Турция, 24-26 ноември 2010 г.);

Като имат предвид Резолюция 1843 (2011) на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа относно защитата на личния живот и личните данни в интернет и онлайн медиите и Резолюция 1986 (2014) за подобряване на защитата и сигурността на потребителите в киберпространството;

Като има предвид Становище 296 (2017) относно проекта на протокол за изменение на Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни (ETS №108) и обяснителния меморандум, приет от Постоянния комитет от името на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа на 24 ноември 2017 г.;

Като има предвид, че след приемането на Конвенцията са възникнали нови предизвикателства пред защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни;

Като има предвид необходимостта да се гарантира, че Конвенцията ще продължи да играе водеща роля в защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни и по-общо в защитата на правата на човека и основните свободи,

Се договориха за следното:

Член 1

1. Първото съображение от преамбула на Конвенцията се заменя със следното:
„Държавите-членки на Съвета на Европа и другите подписали тази Конвенция,“
2. Третото съображение от преамбула на Конвенцията се заменя със следното:

„Като приемат, че е необходимо да се осигури човешкото достойнство и защитата на правата на човека и основните свободи на всяко лице и предвид диверсификацията, интензификацията и глобализацията на обработката на данни и потоците на лични данни, лична автономия, основана на правото на всеки да контролира неговите или нейните лични данни и обработката на такива данни;“

3. Четвъртото съображение от преамбула на Конвенцията се заменя със следното:

„Като припомня, че правото на защита на личните данни трябва да се разглежда по отношение на неговата роля в обществото и че то трябва да бъде съчетано с други човешки права и основни свободи, включително свободата на изразяване“;

4. След четвъртото съображение от преамбула на Конвенцията се добавя следното съображение:

„Като приемат, че тази Конвенция позволява при прилагането на предвидените в нея правила да се вземе предвид принципът на правото на достъп до официални документи;“

5. Пето съображение от преамбула на Конвенцията се заличава. Добавят се ново пето и шесто съображение, които гласят следното:

„Като признават, че е необходимо да се настърчават на глобално равнище основните ценности на зачитане на личния живот и защита на личните данни, като по този начин се допринася за свободния обмен на информация между хората“;

„Като признават интереса от засилването на международното сътрудничество между Страните по Конвенцията,“

Член 2

Текстът на член 1 от Конвенцията се заменя със следното:

„Целта на тази Конвенция е да защитава всяко физическо лице, независимо от неговите или нейните националност или местопребиваване, по отношение на обработката на неговите или нейните лични данни, като по този начин допринася за зачитане на неговите или нейните човешки права и основни свободи, и по-специално правото на личен живот.“

Член 3

1. Член 2, буква b) от Конвенцията се заменя със следното:

“б) „обработка на данни“ означава всяка операция или съвкупност от операции, извършвана с лични данни, като събиране, съхранение, запазване, промяна,

извличане, разкриване, предоставяне, изтриване или унищожаване или извършване на логически и/или аритметични операции с тези данни;“

2. Член 2, буква с) от Конвенцията се заменя със следното:

„c) когато не се използва автоматизирана обработка, „обработка на данни“ означава операция или съвкупност от операции, извършвани с лични данни в рамките на структуриран набор от такива данни, достъпът до които или извлечането им се осъществява съгласно определени критерии;“

3. Член 2, буква d) от Конвенцията се заменя със следния текст:

„d) „администратор“ означава физическо или юридическо лице, публичен орган, служба, агенция или каквато и да е друга структура, която сама или съвместно с други има правомощия за вземане на решения по отношение на обработката на данни;“

4. След член 2, буква d) от Конвенцията се добавят следните нови букви:

„d) „получател“ означава физическо или юридическо лице, публичен орган, служба, агенция или каквато и да е друга структура, на които се разкриват или предоставят данни;

f) „обработващ данни“ означава физическо или юридическо лице, публичен орган, служба, агенция или каквато и да е друга структура, която обработва лични данни от името на администратора.“

Член 4

1. Член 3, алинея 1 от Конвенцията се заменя със следното:

„1. Всяка страна се задължава да приложи тази Конвенция към обработката на данни, подчинена на нейната юрисдикция в публичния и частния сектор, като по този начин гарантира правото на всеки на защита на неговите или нейните лични данни.“

2. Член 3, алинея 2 от Конвенцията се заменя със следното:

„2. Тази Конвенция няма да се прилага към обработка на данни, извършвана от физическо лице в хода на чисто лични или домакински дейности.“

3. Член 3, алинеи от 3 до 6 от Конвенцията се заличават.

Член 5

Заглавието на Глава II от Конвенцията се заменя със следното:

„Глава II - Основни принципи за защита на личните данни“.

Член 6

1. Член 4, алинея 1 от Конвенцията се заменя със следното:
  - „1. Всяка страна предприема необходимите мерки в своето законодателство, за да въведе в действие разпоредбите на тази Конвенция и да осигури тяхното ефективно прилагане.“
2. Член 4, алинея 2 от Конвенцията се заменя със следното:
  - „2. Тези мерки се предприемат от всяка страна и влизат в сила от момента на ратифицирането или присъединяването към тази Конвенция.“
3. След Член 4, алинея 2 от Конвенцията се добавя нова алинея:
  - „3. Всяка Страна се задължава:
    - a. да позволява на Комитета по Конвенцията, предвиден в Глава VI, да направи оценка на ефективността на мерките, които е предприела в своето законодателство, за да въведе в действие разпоредбите на тази Конвенция; и
    - b. да участва активно в този процес на оценяване.“

Член 7

1. Заглавието на Член 5 се заменя със следното:
„Член 5 - Законност на обработката на данните и качество на данните“.
2. Член 5 от Конвенцията се заменя със следното:
  - „1. Обработката на данните е съответстваща на преследваната правомерна цел и отразява на всички етапи на обработката справедлив баланс между всички засегнати интереси, независимо дали са публични или частни, както и между засегнатите права и свободи.
  2. Всяка страна предвижда, че обработването на данни може да се извършва въз основа на свободно, конкретно, информирано и недвусмислено съгласие на субекта на данни или на друга правомерна основа, предвидена от закона.
  3. Личните данни, подложени на обработка, следва да се обработват законосъобразно.
  4. Личните данни, подложени на обработка, следва да:
    - а) се обработват добросъвестно и по прозрачен начин;
    - б) се събират за изрично указанi, конкретни и легитимни цели и да не се обработват по начин, несъвместим с тези цели; по-нататъшното обработване за целите на архивирането в обществен интерес, за научни или исторически

изследвания или за статистически цели да е, в зависимост от съответните предпазни мерки, съвместимо с тези цели;

- c) са съответстващи, релевантни и да не са прекомерни предвид целите, за които са събрани;
- d) са точни и при необходимост актуализирани;
- e) се запазват във вид, позволяващ идентифицирането на заинтересованите лица за период не по-дълъг от необходимия за целта, за която са обработвани.“

Член 8

Член 6 от Конвенцията се заменя със следното:

„1. Обработването на:

- генетични данни;
  - лични данни, свързани с престъпления, наказателни производства и присъди, както и свързаните с тях мерки за сигурност;
  - биометрични данни, единозначно идентифициращи дадено лице;
  - лични данни, които разкриват информация, относяща се до расов или етнически произход, политически възгледи, членство в синдикални организации, религиозни или други убеждения, здравен или сексуален живот,
- се допуска, само когато в закона са залегнали съответни гаранции, допълващи разпоредбите на тази Конвенция.

2. Тези гаранции следва да защитават срещу рисковете, които обработването на чувствителни данни може да представлява за интересите, правата и основните свободи на субекта на данните, а именно риск от дискриминация.“

Член 9

Член 7 от Конвенцията се заменя със следното:

- „1. Всяка страна предвижда, че администраторът и, когато е приложимо, обработващият данни предприемат подходящи мерки за сигурност срещу рискове като случаен или непозволен достъп, унищожаване, загуба, използване, промяна или разкриване на лични данни.
2. Всяка страна предвижда, че администраторът незабавно уведомява поне компетентния надзорен орган по смисъла на член 15 от тази Конвенция за такива нарушения на данните, които могат сериозно да засегнат правата и основните свободи на субектите на данни.“

Член 10

След член 7 от Конвенцията се добавя нов член 8, както следва:

„Член 8 - Прозрачност на обработката на данни

1. Всяка страна предвижда администраторът да информира субектите на данни за:

- a. неговата или нейната самоличност и обичайно местопребиваване или установяване;
- b. правната основа и целите на планираното обработване на данни;
- c. категориите лични данни, които се обработват;
- d. получателите или категориите получатели на личните данни, ако има такива;
- e. начините за упражняване на правата, посочени в чл. 9,

както и за всякаква допълнителна необходима информация, за да се гарантира добросъвестна и прозрачна обработка на личните данни.

2. Алинея 1 ще се прилага, когато субектът на данните вече разполага със съответната информация.

3. Когато личните данни не се събират от субектите на данни, администраторът няма да бъде задължен да предоставя такава информация, ако обработването е изрично предвидено по закон, ако това се окаже невъзможно или води до несъразмерно големи усилия.“

Член 11

1. Предишният член 8 от Конвенцията се преномерира на член 9 и заглавието се заменя със следното:

„Член 9 - Права на субекта на данни“.

2. Член 8 от Конвенцията (нов член 9) се заменя със следното:

„1. Всяко лице има право:

а) да не бъде обект на решение, което значително го/я засяга, въз основа единствено на автоматизирана обработка на данни, без да се вземат предвид неговите или нейните съображения;

б) да получава, при поискване, на разумни интервали и без прекомерно забавяне или разходи, потвърждение за обработката на лични данни, свързани с него, съобщение в разбираема форма за обработваните данни, цялата налична информация за техния произход, за периода на съхранение, както и всяка друга информация, която

администраторът е длъжен да предостави, за да гарантира прозрачността на обработката в съответствие с чл. 8, ал. 1;

с) да получи, при поискване, информация за мотивите, които са в основата на обработката на данни, когато резултатите от тази обработка са приложени към него или нея;

д) да обжалва по всяко време, на основания, свързани с неговото или нейното положение, обработването на лични данни, които се отнасят до него или нея, освен ако администраторът не докаже основателни причини за обработката, които надхвърлят неговите или нейните интереси или права и основни свободи;

е) да получава, при поискване, безплатни и без прекомерно забавяне, поправяне или заличаване, според случая, на такива данни, ако те са или са били обработвани в противоречие с разпоредбите на тази Конвенция;

ф) да има средство за правна защита съгласно чл. 12, когато неговите или нейните права по тази Конвенция са били нарушени;

г) да се ползва, независимо от неговите или нейните националност или местопребиваване, от съдействието на надзорен орган по смисъла на член 15 при упражняване на своите права по тази Конвенция.

2. Алинея 1, буква а) не се прилага, ако решението е разрешено от закон, който се прилага спрямо администратора и в който се предвиждат също подходящи мерки за защита на правата, свободите и легитимните интереси на субекта на данните.“

Член 12

След член 9 от Конвенцията се добавя нов член 10, както следва:

„Член 10 - Допълнителни задължения

1. Всяка страна предвижда, че администраторите и, когато е приложимо, обработващите данни приемат всички необходими мерки, за да спазват задълженията си по тази Конвенция и следва да могат да докажат, в зависимост от вътрешното законодателство, прието в съответствие с член 11, алинея 3, на компетентния надзорен орган, предвиден в член 15, че обработката на данни под тяхен контрол е в съответствие с разпоредбите на тази Конвенция.

2. Всяка страна предвижда, че администраторите и, когато е приложимо, обработващите данни проверяват вероятното въздействие на планираната обработка на данни върху правата и основните свободи на субектите на данни преди началото на такава обработка и планират обработката на данните по такъв начин, че рискът от намеса в тези права и основни свободи да се предотврати или сведе до минимум.

3. Всяка Страна осигурява на администраторите и, при необходимост, на обработващите данни да прилагат технически и организационни мерки, които отчитат последиците от правото на защита на личните данни на всички етапи от обработката на данните.

4. Всяка Страна може, при отчитане на рисковете, възникващи за интересите, правата и основните свободи на субектите на данни, да адаптира прилагането на разпоредбите на алинеи 1, 2 и 3 в закона, въвеждащ в действие разпоредбите на тази Конвенция, съгласно естеството и обема на данните, естеството, обхвата и целта на обработката и когато е подходящо - големината на администратора или обработващия данните.“

Член 13

Предишните членове от 9 до 12 от Конвенцията стават членове от 11 до 14 от Конвенцията.

Член 14

Член 9 от Конвенцията (нов член 11) се заменя със следното:

„1. Не се допуска изключение от разпоредбите на настоящата глава, с изключение на разпоредбите на член 5, алинея 4, член 7, алинея 2, член 8, алинея 1 и член 9, когато такова изключение е предвидено от закона, спазва същността на основните права и свободи и представлява необходима и пропорционална мярка в едно демократично общество за:

- a) защитата на националната сигурност, от branата, обществената безопасност, важни икономически и финансови интереси на държавата, безпристрастността и независимостта на съдебната власт, предотвратяването, разследването и наказателното преследване на престъпления и изпълнението на наказателни санкции, както и други основни цели от обществен интерес;
- b) защитата на субекта на данните или правата и основните свободи на другите, по-специално свободата на изразяване.

2. Ограничения за упражняването на разпоредбите, посочени в член 8 и член 9, могат да бъдат предвидени от закона по отношение на обработката на данни за целите на архивирането в обществен интерес, научни или исторически научноизследователски цели или статистически цели, когато няма видим риск от нарушаване на правата и основните свободи на субектите на данни.

3. В допълнение към изключенията, допустими в алинея 1 от този член, по отношение на дейностите по обработка за целите на националната сигурност и от branата, всяка Страна може да предвиди със закон и само доколкото представлява необходима и съответстваща мярка в едно демократично общество за постигане на

такава цел изключения от член 4, алинея 3, член 14, алинеи 5 и 6 и член 15, алинея 2, букви a), b), c) и d).

Това не накърнява изискването дейностите по обработка за целите на националната сигурност и отбраната да подлежат на независим и ефективен преглед и надзор съгласно вътрешното законодателство на съответната Страна.“

Член 15

Член 10 от Конвенцията (нов член 12) се заменя със следното:

„Всяка Страна се задължава да установи съответстващи съдебни и извънсъдебни санкции и компенсации за нарушаване на разпоредбите на тази Конвенция“.

Член 16

Заглавието на Глава III се заменя със следното:

„Глава III - Трансгранични информационни потоци с лични данни“.

Член 17

1. Заглавието на член 12 от Конвенцията (нов член 14) се заменя със следното:

„Член 14 - Трансгранични информационни потоци с лични данни“.

2. Член 12 от Конвенцията (нов член 14) се заменя със следното:

„1. Никоя Страна няма, единствено с цел защита на личните данни, да забранява или да подлага на специално разрешение прехвърлянето на такива данни на получател, който е подчинен на юрисдикцията на друга Страна по Конвенцията. Дадена Страна обаче може да направи това, ако съществува реален и сериозен риск прехвърлянето до друга Страна, или от тази друга Страна в страна, която не е Страна по Конвенцията, да доведе до заобикаляне на разпоредбите на Конвенцията. Страната може да направи това и ако е обвързана от хармонизирани правила за защита, споделяни от държавите, принадлежащи към регионална международна организация.

2. Когато получателят е подчинен на юрисдикцията на държава или международна организация, която не е Страна по тази Конвенция, прехвърлянето на лични данни може да се осъществи единствено, когато е осигурено подходящо ниво на защита въз основа на разпоредбите на тази Конвенция.

3. Подходящо ниво на защита може да бъде осигурено чрез:

а) законодателството на тази държава или международна организация, включително приложимите международни договори или споразумения; или

b) ad hoc или одобрени стандартизиирани гаранции, предвидени по правнообвързвящи и приложими документи, приети и въведени от лицата, участващи в прехвърлянето и по-нататъшната обработка.

4. Независимо от разпоредбите на предишните алинеи, всяка Страна може да предвиди, че прехвърлянето на лични данни може да се осъществи, ако:

- a) субектът на данните е дал изрично, конкретно и свободно съгласие; след като е бил информиран за рисковете, възникващи при липса на подходящи гаранции; или
- b) специфичните интереси на субекта на данните го изискват в конкретния случай; или
- c) преобладаващите легитимни интереси, и по-специално важни обществени интереси, са предвидени в закона и такова прехвърляне представлява необходима и съответстваща мярка в едно демократично общество; или
- d) тя представлява необходима и съответстваща мярка в едно демократично общество за свобода на изразяването.

5. Всяка Страна предвижда, че на компетентния надзорен орган по смисъла на член 15 на тази Конвенция е предоставена цялата съответна информация относно прехвърлянето на данни, посочена в алинея 3, буква б) и при поискване - алинея 4, буква б) и с).

6. Всяка Страна предвижда също така надзорният орган да има право да поиска от лицето, което прехвърля данни, да докаже ефективността на гаранциите или наличието на преобладаващи законни интереси, че надзорният орган може, за да защити правата и основните свободи на субектите на данни, да забрани такива прехвърляния, да ги спре или да ги постави в зависимост от определени условия.“

3. Текстът на член 12 от Конвенцията (нов член 14) включва разпоредбите на член 2 на Допълнителния протокол от 2001 г. по отношение надзорните органи и трансграничните информационни потоци (ETS №181), относно трансграничните потоци лични данни към получател, който не е подчинен на юрисдикцията на Страна по Конвенцията.

Член 18

След Глава III от Конвенцията се добавя нова Глава IV, както следва:

„Глава IV - Надзорни органи“.

Член 19

Новият член 15 включва разпоредбите на член 1 от Допълнителния протокол от 2001 г. (ETS № 181) и гласи следното:

„Член 15 - Надзорни органи“.

1. Всяка Страна предвижда един или повече органи да отговарят за спазването на разпоредбите на тази Конвенция.

2. За тази цел тези органи:

- a) имат правомощия за разследване и намеса;
- b) изпълняват функциите, свързани с прехвърлянето на данни, предвидени в чл. 14 и по-специално - одобряване на стандартизириани предпазни мерки;
- c) имат правомощия да вземат решения относно нарушаване на разпоредбите на тази Конвенция и могат, по-специално, да налагат административни санкции;

d) имат правомощия да завеждат съдебни производства или да довеждат до знанието на компетентните съдебни органи нарушения на разпоредбите на тази Конвенция;

e) настърчават:

- i. обществената осведоменост относно техните функции и правомощия, както и тяхната дейност;
- ii. информиране на обществеността за правата на субектите на данни и упражняването на тези права;
- iii. информиране на администраторите и обработващите данни за техните отговорности съгласно тази Конвенция;

специално внимание да се обръща на правата на защита на данните на деца и други уязвими лица.

3. Компетентните надзорни органи се консултират относно предложениета за законодателни или административни мерки, които предвиждат обработката на лични данни.

4. Всеки компетентен надзорен орган разглежда заявления и жалби, подадени от субекти на данни относно техните права за защита на данните и информира субектите на данни за тяхното придвижване.

5. Надзорните органи действат в условията на пълна независимост и безпристрастност при изпълнение на своите функции и при упражняване на правомощията си, като съответно – нито търсят, нито приемат указания.

6. Всяка Страна гарантира, че надзорните органи разполагат с необходимите ресурси за ефективно изпълнение на техните функции и упражняване на техните правомощия.

7. Всеки надзорен орган изготвя и публикува периодичен доклад; в който се описва неговата дейност.
8. Членовете и персоналът на надзорните органи са обвързани със задължения за поверителност по отношение на поверителната информация, до която имат достъп или са имали достъп при изпълнението на техните задължения и упражняване на техните правомощия.
9. Решенията на надзорните органи могат да бъдат обжалвани пред съда.
10. Надзорните органи не са компетентни по отношение обработката на данни, извършена от органи при изпълнение на техните съдебни функции."

Член 20

1. Глави IV до VII от Конвенцията се преномерират на Глави V до VIII от Конвенцията.
2. Заглавието на глава V се заменя с „Глава V - Сътрудничество и взаимна помощ“.
3. Добавя се нов член 17, а предишните членове от 13 до 27 от Конвенцията стават членове от 16 до 31 от Конвенцията.

Член 21

1. Заглавието на член 13 от Конвенцията (нов член 16) се заменя със следното:
„Член 16 - Назначаване на надзорни органи“.
2. Член 13, алинея 1 от Конвенцията (нов член 16) се заменя със следното:
„1. Страните се споразумяват да си сътрудничат и да си оказват взаимна помощ с цел прилагане на Конвенцията.“
3. Член 13, алинея 2 от Конвенцията (нов член 16) се заменя със следното:
„2. За тази цел:
  - a) всяка Страна назначава един или повече надзорни органи по смисъла на член 15 от тази Конвенция, чийто имена и адреси тя съобщава на Генералния секретар на Съвета на Европа;
  - b) всяка Страна, назначила повече от един надзорен орган, уточнява в съобщението си по предходната буква компетентността на всеки орган.“
4. Член 13, алинея 3 от Конвенцията (нов член 16) се заличава.

Член 22

След член 16 от Конвенцията се добавя нов член 17, както следва:

„Член 17 - Форми на сътрудничество

1. Надзорните органи си сътрудничат в степента, необходима за изпълнение на техните задължения и упражняване на техните правомощия, по-специално чрез:
  - a) предоставяне на взаимна помощ чрез обмен на релевантна и полезна информация и сътрудничество помежду си, при условие че по отношение защитата на личните данни са спазени всички правила и гаранции, предвидени в тази Конвенция;
  - b) координиране на техни разследвания или намеси или провеждане на съвместни действия;
  - c) предоставяне на информация и документация за тяхното законодателство и административна практика, свързани със защитата на данните.
2. Информацията, посочена в алинея 1, не включва лични данни, които са в процес на обработка, освен ако тези данни са от съществено значение за сътрудничеството или когато заинтересованото лице е предоставило изрично, конкретно, свободно и информирано съгласие за предоставянето им.
3. С цел да организират сътрудничеството си и да изпълняват задълженията, посочени в предходните алинеи, надзорните органи на Страните създават мрежа.“

Член 23

1. Заглавието на член 14 от Конвенцията (нов член 18) се заменя със следното:

„Член 18 - Помощ за субектите на данни“.

2. Текстът на член 14 от Конвенцията (нов член 18) се заменя със следното:

„1. Всяка Страна съдейства на всеки субект на данни, независимо от неговите или нейните националност или местопребиваване, да упражнява своите права съгласно член 9 от тази Конвенция.

2. Когато субект на данни пребивава на територията на друга Страна, той или тя получава възможност да отправи молбата си чрез представител на надзорния орган, назначен от тази Страна.

3. Молбата за помощ съдържа всички необходими реквизити, *inter alia*, относно:

- a) име, адрес и други релевантни данни, идентифициращи субекта на данни, който отправя молбата;
- b) обработката на данни, за която се отнася молбата или за нейния администратор;
- c) целта на молбата.“

Член 24

1. Заглавието на член 15 от Конвенцията (нов член 19) се заменя със следното:

„Член 19 - Гаранции“

2. Текстът на член 15 от Конвенцията (нов член 19) се заменя със следното:

„1. Надзорен орган, получил информация от друг надзорен орган, която придръжава молба или е в отговор на негова собствена молба, не може да използва тази информация за цели, различни от посочените в молбата.

2. В никакъв случай не може да бъде позволено на надзорен орган да отправя молба от името на субект на данни по своя преценка и без изричното одобрение на заинтересования субект на данни.“

Член 25

1. Заглавието на член 16 от Конвенцията (нов член 20) се заменя със следното:

„Член 20 - Отхвърляне на искания“.

2. Текстът на член 16 от Конвенцията (нов член 20) се заменя със следното:

Надзорният орган, до който е отправено искане по чл. 17 на тази Конвенция, не може да откаже да го уважи освен в случаите, когато:

3. Член 16, буква а) от Конвенцията (нов член 20) се заменя със следното:

„а) молбата е несъвместима с неговите правомощия.“

4. Текстът на член 16, буква с) от Конвенцията (нов член 20) се заменя със следното:

„с) удовлетворяването на молбата би било несъвместимо със суверенитета, националната сигурност или обществения ред на Страната, от която той е назначен или с правата и основните свободи на физическите лица под юрисдикцията на тази Страна.“

Член 26

1. Заглавието на член 17 от Конвенцията (нов член 21) се заменя със следното:

„Член 21 - Разходи и процедури“

2. Член 17, ал. 1 от Конвенцията (нов член 21) се заменя със следното:

„1. Сътрудничеството и взаимната помощ, която Страните си оказват по член 17, както и помощта, която оказват на субекти на данни по член 9 и член 18, не води до

заплащане на разходи или такси освен за възнаграждение на експерти и преводачи. Посочените разходи или такси се поемат от Страната, подала молбата.“

3. Термините „неговата или нейната“ заменят „неговата“ в чл. 17, ал. 2 от Конвенцията (нов член 21).

Член 27

Заглавието на Глава V от Конвенцията (нова Глава VI) се заменя със следното:

„Глава VI - Комитет по Конвенцията“.

Член 28

1. Терминът „Консултативен комитет“ в член 18, алинея 1 от Конвенцията (нов член 22) се заменя с „Комитет по Конвенцията“.

2. Член 18, алинея 3 от Конвенцията (нов член 22) се заменя със следното:

„3. Комитетът по Конвенцията може, с решение, взето с мнозинство от две трети от представителите на Страните, да покани наблюдател, който да бъде представен на неговите заседания.“

3. След член 18 (нов член 22), алинея 3 от Конвенцията се добавя нова алинея 4:

„4. Всяка Страна, която не е член на Съвета на Европа, допринася за финансирането на дейностите на Комитета по Конвенцията в съответствие с условията, определени от Комитета на министрите със съгласието на тази Страна.“

Член 29

1. Терминът „Консултативен комитет“ в текста на член 19 от Конвенцията (нов член 23) се заменя с „Комитет по Конвенцията“.

2. Терминът „предложения“ в член 19, буква а) от Конвенцията (нов член 23) се заменя с термина „препоръки“.

3. Препращанията към „член 21“ в буква б) и „член 21, алинея 3“ в буква с) на член 19 от Конвенцията (нов член 23) се заменят съответно с препращания към „член 25“ и „член 25, алинея 3“.

4. Член 19, буква д) от Конвенцията (нов член 23) се заменя със следното:

„d) може да изрази становището си по всеки въпрос, свързан с тълкуването или прилагането на тази Конвенция.

5. След член 19, буква d) от Конвенцията (нов член 23) се добавят следните нови букви:

- „e) подготвя (преди всяко ново присъединяване към Конвенцията) становище за Комитета на министрите, свързано с нивото на защита на личните данни на кандидата за присъединяване и при необходимост препоръчва мерки, които да бъдат предприети, за да се постигне съответствие с разпоредбите на тази Конвенция;
- f) може, по искане на държава или международна организация, да прецени дали нивото на защита на личните данни, предоставено от нея, е в съответствие с разпоредбите на тази Конвенция и при необходимост да препоръчва мерки, които да бъдат предприети, за да се постигне такова съответствие;
- g) може да разработва или одобрява модели на стандартизиирани предпазни мерки, посочени в чл. 14;
- h) прави преглед на прилагането на тази Конвенция от Страните и препоръчва мерки, които да бъдат предприети, в случай че някоя от Страните не е в съответствие с тази Конвенция;
- i) улеснява, когато е необходимо, приятелското уреждане на всички трудности, свързани с прилагането на тази Конвенция.“

Член 30

Текстът на член 20 от Конвенцията (нов член 24) се заменя със следното:

- „1. Комитетът по Конвенцията се свиква от Генералния секретар на Съвета на Европа. Първото му заседание се провежда в 12-месечен срок от влизането в сила на тази Конвенция. След това се свиква най-малко веднъж годишно, както и всеки път, когато една трета от представителите на Страните поискат неговото свикване.
- 2. След всяко свое заседание Комитетът по Конвенцията представя пред Комитета на министрите на Съвета на Европа доклад за работата си и за действието на Конвенцията.
- 3. Правилата за гласуване в Комитета по Конвенцията са установени в текстовете на процедурните правила, приложени към Протокол CETS № [223].
- 4. Комитетът по Конвенцията изготвя другите текстове от своите процедурни правила и по-специално установява процедурите за оценка и преглед, посочени в член 4, алинея 3 и член 23, букви e), f) и h) въз основа на обективни критерии.“

Член 31

- 1. Член 21, алинея 1 до алинея 4 от Конвенцията (нов член 25) се заменя със следното:

„1. Изменения и допълнения на тази Конвенция могат да се предлагат от всяка от Страните, от Комитета на министрите на Съвета на Европа или от Комитета по Конвенцията.

2. Генералният секретар на Съвета на Европа съобщава всяко предложение за изменение на Страните по тази Конвенция, на другите държави-членки на Съвета на Европа, на Европейския съюз и на всяка държава, която не членува в Съвета на Европа, или международна организация, която е поканена да се присъедини към тази Конвенция в съответствие с разпоредбите на чл. 27.

3. Наред с това всяко предложение за изменение и допълнение от дадена Страна или от Комитета на министрите се съобщава на Комитета по Конвенцията, който представя становището си по предложеното изменение и допълнение пред Комитета на министрите.

4. Комитетът на министрите разглежда предложеното изменение и допълнение, както и всяко представено от Комитета по Конвенцията становище по него и може да одобри изменението и допълнението.

2. След член 21, алинея 6 от Конвенцията се добавя нова алинея 7 (нов член 25):

„7. Освен това, Комитетът на министрите може, след като се консултира с Комитета по Конвенцията, да реши с единодушие, че конкретно изменение влиза в сила след изтичането на срок от три години от датата, на която то е било открыто за приемане, освен ако дадена Страна не уведоми Генералния секретар на Съвета на Европа за възражение относно влизането му в сила. Ако се получи уведомление за такова възражение, изменението влиза в сила на първия ден от месеца, следващ датата, на която Страната по тази Конвенция, която е уведомила за възражението, е депозирала своя документ за приемане при Генералния секретар на Съвета на Европа.“

Член 32

1. Член 22, алинея 1 от Конвенцията (нов член 26) се заменя със следното:

„1. Тази Конвенция е открита за подписване от държавите-членки на Съвета на Европа и от Европейския съюз. Тя подлежи на ратифициране, приемане или одобрение. Документите за ратификация, приемане или одобрение се депозират при Генералния секретар на Съвета на Европа.“

2. Терминът „държава-членка“ в член 22, алинея 3 от Конвенцията (нов член 26) се заменят със „Страна“.

Член 33

1. Заглавието и текстът на член 23 от Конвенцията (нов член 27) се заменя със следното:

„Член 27. - Присъединяване на държави, които не са членове на Съвета на Европа или на международни организации

1. След влизането в сила на тази Конвенция Комитетът на министрите на Съвета на Европа може, след като се допита до Страните по тази Конвенция и получи единодушното им съгласие и съобразно становището, изгответо от Комитета по Конвенцията в съответствие с член 23, буква е), да покани всяка държава, която не е член на Съвета на Европа, или международна организация, да се присъедини към тази Конвенция чрез решение, взето с предвиденото в член 20, буква „d“ от Устава на Съвета на Европа мнозинство, и чрез единодушно гласуване на представителите на договарящите държави, имащи право да заседават в Комитета на министрите.

2. По отношение на всяка държава или международна организация, присъединяваща се към тази Конвенция съгласно алинея 1 по-горе, Конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен срок от датата на депозиране на документа за присъединяване при Генералния секретар на Съвета на Европа.

Член 34

Член 24, алинеи 1 и 2 от Конвенцията (нов член 28) се заменят със следното:

„1. Всяка държава, Европейският съюз или друга международна организация при подписването или депозирането на документ за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване може да посочи територията или териториите, по отношение на които Конвенцията се прилага.

2. Всяка държава, Европейският съюз или друга международна организация може на по-късна дата, чрез декларация до Генералния секретар на Съвета на Европа, да разшири приложението на тази Конвенция спрямо всяка друга територия, посочена в декларацията. По отношение на всяка такава територия Конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен срок от датата на получаване на тази декларация от Генералния секретар.

Член 35

1. Терминът „държава“ в член 27 от Конвенцията (нов член 31) се заменя със „Страна“.

2. Препращания към „член 22, член 23 и член 24“ в буква с) се заменят с препращания към „член 26, член 27 и член 28“.

Член 36 - Подписване, ратификация и присъединяване

1. Този протокол е открит за подписване от договарящите държави по Конвенцията. Той подлежи на ратификация, приемане или одобрение. Документите за ратификация, приемане или одобрение се депозират при Генералния секретар на Съвета на Европа.

2. След откриването за подписване на този протокол и преди влизането му в сила, всяка друга държава изразява своето съгласие да бъде обвързана с този протокол до присъединяването. Тя не може да стане Страна по Конвенцията, без да се присъедини едновременно и към настоящия протокол.

Член 37 - Влизане в сила

1. Този протокол влиза в сила на първия ден от месеца, следващ изтичането на тримесечен срок от датата, на която всички Стари по Конвенцията са изразили съгласието си за обвързване с протокола в съответствие с разпоредбите на член 36, алинея 1.

2. В случай че настоящият протокол не е влязъл в сила в съответствие с алинея 1 след изтичането на петгодишен срок от датата, на която е бил открит за подписване, протоколът влиза в сила по отношение на държавите, които са изразили съгласието си да бъдат обвързани от него в съответствие с алинея 1, при условие че протоколът има най-малко тридесет и осем Стари. Между Страните по Протокола всички разпоредби на изменената Конвенция влизат в сила веднага след влизането в сила.

3. До влизането в сила на този протокол и без да се засягат разпоредбите относно влизането в сила и присъединяването на държави, които не са членки на Съвета на Европа или международни организации, Страна по Конвенцията може, към момента на подписване на този протокол или на по-късна дата, да декларира, че ще прилага разпоредбите на този протокол временно. В такива случаи разпоредбите на този протокол се прилагат само по отношение на другите Стари по Конвенцията, които са направили декларация в същия смисъл. Такава декларация влиза в сила на първия ден от третия месец след датата на получаването й от Генералния секретар на Съвета на Европа.

4. От датата на влизане в сила на настоящия протокол Допълнителният протокол към Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни относно надзорните органи и трансграничните информационни потоци (ETS №181) се отменя.

5. От датата на влизане в сила на този протокол измененията на Конвенцията за защита на лицата при автоматизирана обработка на лични данни, одобрени от Комитета на министрите в Страсбург на 15 юни 1999 г., загубват своята цел.

Член 38 - Декларации, свързани с Конвенцията

От датата на влизане в сила на този протокол, по отношение на Страна, която е направила една или повече декларации съгласно член 3 от Конвенцията, такава декларация(и) се прекратява.

Член 39 - Резерви

Не се допуска изразяването на резерви по разпоредбите на този Протокол.

Член 40 - Уведомления

Генералният секретар на Съвета на Европа уведомява държавите-членки на Съвета на Европа и всяка друга Страна по Конвенцията относно:

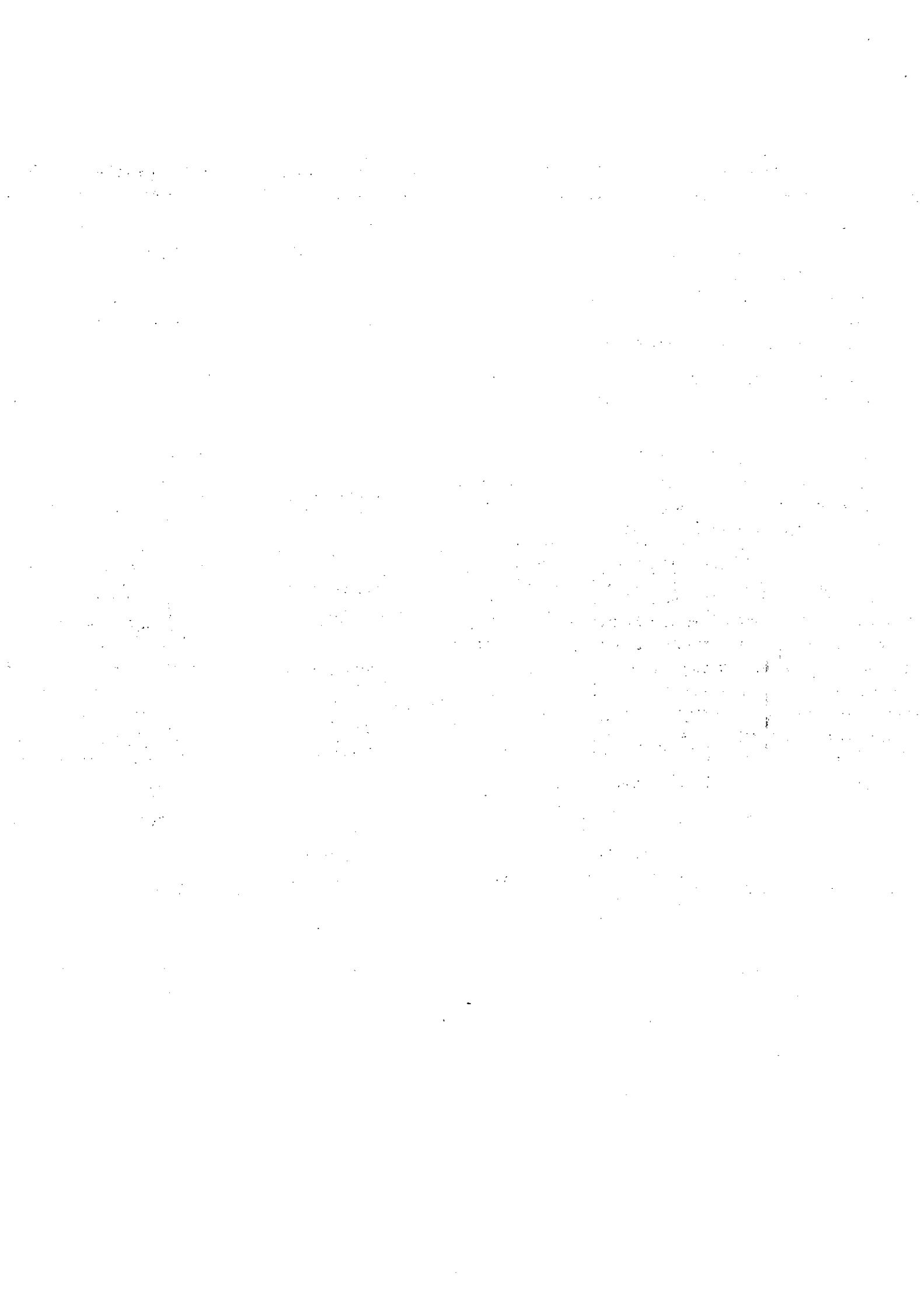
- a) всяко подписване;
- b) депозирането на всеки документ за ратифициране, приемане, одобряване или присъединяване;
- c) датата на влизане в сила на този протокол съгласно чл. 37;
- d) всеки друг акт, уведомление или съобщение, свързани с този протокол.

В уверение на горното долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха този протокол.

Съставен в [Страсбург], на [25 юни 2018 г.], на английски и на френски език, като и двата текста са еднакво автентични, в един екземпляр, който се депозира в архивите на Съвета на Европа. Генералният секретар на Съвета на Европа изпраща заверени копия на всяка държава-членка на Съвета на Европа, на други Стари по Конвенцията и на всяка държава, поканена да се присъедини към Конвенцията.

Допълнение към Протокола: Елементи на процедурните правила на Комитета по Конвенцията

1. Всяка страна има право да гласува и има един глас.
2. Кворумът за заседанията на Комитета по Конвенцията се състои от две трети от представителите на Страните. В случай че протоколът за изменение на Конвенцията влезе в сила в съответствие с член 37 (2) преди влизането му в сила по отношение на всички договарящи се Стари по Конвенцията, кворумът за заседанията на Комитета по Конвенцията е не по-малък от 34 Стари по протокола.
3. Решенията по член 23 се вземат с мнозинство от четири пети. Решенията по член 23 буква h) се вземат с мнозинство от четири пети, включително мнозинство от гласовете на държавите, Стари по Конвенцията, които не са членове на организация за регионална интеграция, която е Страна по Конвенцията.
4. Когато Комитетът по Конвенцията взема решения съгласно член 23, буква h), засегнатата от прегледа Страна не гласува. Когато такова решение се отнася до въпрос, попадащ в компетенциите на организация за регионална интеграция, нито организацията, нито нейните държави-членки гласуват.
5. Решенията по процедурни въпроси се вземат с обикновено мнозинство.
6. Организациите за регионална интеграция, по въпроси от тяхната компетентност, могат да упражняват правото си на глас в Комитета по Конвенцията с брой гласове, равен на броя на техните държави-членки, които са Стари по Конвенцията. Такава организация не упражнява правото си на глас, ако някоя от нейните държави-членки упражни своето право.
7. В случай на гласуване всички Стари трябва да бъдат информирани за темата и времето за гласуване, както и дали гласуването ще се осъществява от Страните поотделно или от организация за регионална интеграция от името на нейните държави-членки.
8. Комитетът по Конвенцията може допълнително да измени процедурните си правила с мнозинство от две трети, с изключение на разпоредбите за гласуване, които могат да бъдат изменени единствено с единодушие на Страните и за които се прилага чл. 25 от Конвенцията.

ЗАМЕСТНИК-
МИНИСТРИ

СМ Документи

СМ(2018)2-
addfinal

18 май 2018 г.

128-а сесия на Комитета на министрите (Хелсингор, Дания, 17-18 май 2018 г.)

Ad hoc комитет по защита на данните (САНДАТА) -

Протокол за изменение и допълнение на Конвенцията за защита на лицата при автоматизирана обработка на лични данни (ETS №108)

Обяснителен доклад

I. Въведение

1. През изминалния период от 35 години след откриването за подписване на Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни, известна още като Конвенция 108 (наричана по-долу за краткост „Конвенцията“), Конвенцията служеше като основа на международното право за защита на данните в над 40 държави. Тя също така оказа влияние на политиката и законодателството далеч отвъд европейските граници. С новите предизвикателства пред правата на човека и основните свободи, особено правото на личен живот, появяващи се всеки ден, стана ясно, че Конвенцията трябва да бъде осъвременена, за да отговаря в по-голяма степен на възникващите предизвикателства, свързани с неприкосновеността на личния живот, произтичащи от нарастващото използване на новите информационни и комуникационни технологии (ИТ), глобализацията на операциите по обработка и все по-големите потоци от лични данни и в същото време - да засили механизма за оценка и последващ контрол на Конвенцията.

2. Очертва се широк консенсус по следните аспекти на процеса на осъвременяване: трябва да се запази общият и технологично неутрален характер на разпоредбите на Конвенцията; съгласуваността и съвместимостта на Конвенцията с други правни рамки също трябва да бъдат съхранени; откритият характер на Конвенцията, който ѝ придава уникален потенциал като универсален стандарт, трябва да бъде потвърден. Текстът на Конвенцията е от общ характер и може да бъде допълван с по-подробни секторни текстове под формата на „меко право“, в частност препоръки на Комитета на министрите, разработени с участието на заинтересовани страни.

3. Работата по осъвременяването беше извършена в по-широкия контекст на различни паралелни реформи на международните документи за защита на данните, като се вземат специално предвид Основните насоки за защитата на личния живот и трансграничните потоци от лични данни от 1980 г. (ревизирани през 2013 г.) на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), Основните насоки на ООН относно електронната обработка на личните данни от 1990 г., Рамката на Европейския съюз (ЕС)¹ от 1995 г., Рамката за неприкосновеност на личния живот на Азиатско-тихоокеанското икономическо сътрудничество (2004 г.), „Международните стандарти за защита на личния живот при обработката на лични данни“ от 2009 г.² По отношение на пакета за реформа на ЕС в областта на защитата на данните по-специално, дейностите се осъществяваха успоредно и се положиха максимални усилия, за да се осигури съгласуваност между двете правни рамки. Рамката на ЕС за защита на данните изпълва със съдържание и разширява принципите на Конвенция 108, като се взема предвид присъединяването към Конвенция 108, особено по отношение на международните прехвърляния.³

4. Консултативният комитет, създаден по силата на член 18 от Конвенцията, подготви проектопредложения за осъвременяване, които бяха приети на 29-то пленарно заседание (27-30 ноември 2012 г.) и представени на Комитета на министрите. Впоследствие Комитетът на министрите възложи на *ad hoc* Комитета за защита на данните (САНДАТА) задачата да финализира предложенията за осъвременяване. Тази дейност бе приключена при провеждането на 3-то заседание на САНДАТА (1-3 декември 2014 г.). В допълнение към финализирането на рамката на ЕС за защита на данните беше създаден друг Комитет за защита на данните (САНДАТА), който да разгледа останалите въпроси. Последната среща на САНДАТА (15-16 юни 2016 г.) финализира предложенията си и ги представи на Комитета на министрите за обсъждане и приемане.

5. Текстът на настоящия обяснителен доклад има за цел да насочи и подпомогне прилагането на разпоредбите на Конвенцията и да посочи начина, по който вносителите предвиждат действието на Конвенцията.

6. Комитетът на министрите одобри обяснителния доклад. В тази връзка, обяснителният доклад представлява част от контекста, в който трябва да се определи значението на дадени термини, използвани в Конвенцията (вж. член 31, алинеи 1 и 2 от Виенската конвенция за правото на договорите на ООН).

Протоколът беше приет от Комитета на министрите на 18 май 2018 г. Приложението към Протокола съставлява неразделна част от Протокола и има същата правна сила като другите разпоредби на Протокола.

¹ Общ регламент за защита на данните (ЕС) 2016/679 („ОРЗД“) и Директивата за защита на личните данни при използването им от полицейските и наказателноправните органи (ЕС) 2016/680 („Полицайска директива“).

² Приветствани от 31-та Международна конференция на комисарите по защита на личните данни и неприкосновеността на личния живот, проведена в Мадрид на 4-6 ноември 2009 г.

³ Вж. по-специално съображение 105 от ОРЗД.

Настоящият Протокол беше открит за подписване в Страсбург [на 25 юни 2018 г.].

II. Коментари

7. Целта на настоящия Протокол е да осъвремени Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни на Съвета на Европа (ETS №108) и нейния Допълнителен протокол относно надзорните органи и трансграничните информационни потоци (ETS №181) и да се засили тяхното прилагане. След влизането му в сила, Допълнителният протокол ще се счита за неразделна част от изменената и допълнена Конвенция.

8. Обяснителните доклади към Конвенция 108 и към нейния допълнителен протокол остават съотносими, доколкото съдържат исторически контекст и описват развитието на двата документа, като за тези цели те могат да бъдат четени заедно с настоящия документ.

Преамбюл

9. В преамбюла се потвърждава ангажиментът на подписалите държави към правата на човека и основните свободи.

10. Основна цел на Конвенцията е да се даде възможност на хората да се запознаят с, да разбират и да контролират обработката на личните им данни от други лица. Съответно, в преамбюла изрично се посочва правото на лична автономия и правото всеки да контролира личните си данни, които произтичат по-специално от правото на неприкосновеност на личния живот, както и от правото на достойнство на личността. Човешкото достойнство изисква да се въведат защитни мерки при обработването на лични данни, за да не може физическите лица да бъдат третирани като обикновени обекти.

11. Като се има предвид ролята на правото на защита на личните данни в обществото, в преамбюла се подчертава принципът че, когато е необходимо, интересите, правата и основните свободи на човека трябва да бъдат съчетавани помежду си. За да се поддържа прецизен баланс между различните интереси, права и основни свободи, в Конвенцията са залегнали определени условия и ограничения по отношение обработката на информация и защитата на личните данни. Правото на защита на данните, например, трябва да се разглежда заедно с правото на „свободата на изразяване“, както е посочено в член 10 от Европейската конвенция за правата на човека (ETS № 5), което включва свободата на изразяване на мнения и получаване и предаване на информация. Освен това Конвенцията потвърждава, че упражняването на правото на защита на данните, което не е абсолютно, следва по-конкретно да не се използва като общо средство за предотвратяване на обществения достъп до официални документи.⁴

⁴ Вж. Конвенцията на Съвета на Европа за достъп до официални документи (CETS №205).

12. Чрез принципите, залегнали в нея, както и чрез ценностите, които съдържа, Конвенция 108 защитава лицата, като същевременно осигурява рамка за международните потоци от данни. Това е важен фактор, тъй като глобалните информационни потоци заемат все по-значително място в съвременното общество, позволяйки упражняването на основните права и свободи, като дават тласък на иновациите и насърчават социалния и икономическия прогрес, но същевременно играят съществена роля за гарантиране на обществената безопасност. Потокът от лични данни в информационното и комуникационно общество трябва да бъде съобразен с основните права и свободи на отделната личност. Освен това, при разработването и използването на иновативни технологии следва също така да се зачитат тези права. Това ще спомогне да се изгради доверие към иновациите и новите технологии и допълнително да се даде възможност за тяхното развитие.

13. Тъй като международното сътрудничество между надзорните органи е ключов елемент за ефективна защита на лицата, Конвенцията има за цел да засили това сътрудничество, по-специално като изиска Страните да си оказват взаимна помощ, да осигурят подходяща правна база за рамка на сътрудничеството и да обменят информация при разследвания и правоприлагане.

Глава I – Общи разпоредби

Член 1 - Предмет и цел

14. Член Първи описва предмета и целта на Конвенцията. Този лен се фокусира върху предмета на защитата: физическите лица трябва да бъдат защитени, когато се обработват личните им данни.⁵ Неотдавна защитата на данните беше включена като основно право в член 8 от Хартата на основните права на ЕС, както и в конституциите на няколко Стари по Конвенцията.

15. Гаранциите, залегнали в Конвенцията, се разпростират върху всяко лице, независимо от националност или местопребиваване. При прилагането на тези гаранции не се допуска никаква дискриминация между собствените граждани и гражданите на трети държави.⁶ Текстове, ограничаващи защитата на данните до собствените граждани на държавата или до тази на законно пребиваващи чужди граждани, биха били несъвместими с Конвенцията.

Член 2 – Определения

⁵ „защитата на личните данни е от основно значение за упражняването от страна на дадено лице на неговото право на зачитане на личния и семейния живот, както е гарантирано в член 8“ - ЕСПЧ MS c/u Швеция, (Жалба №20837/92), 1997, параграф 41.

⁶ Вж. Комисаря по правата на човека на Съвета на Европа, „Върховенството на закона в Интернет и в по-широкия цифров свят, Тематичен документ, CommDH/IssuePaper (2014)1, 8 декември 2014 г., стр. 48, точка 3.3 „Всеки“ без дискриминация.

16. Определенията, използвани в настоящата Конвенция, имат за цел да гарантират уеднаквено прилагане на термините, за да се изразят определени основни понятия в националното законодателство.

Буква „а“ - „лични данни“

17. „Определяемо лице“ означава лице, което може пряко или непряко да бъде идентифицирано. Едно лице не се смята за „определяемо“, ако неговата или нейната идентификация би изисквала необосновано дълъг период от време, много усилия или ресурси. Такъв е случаят, например, когато идентифицирането на заинтересованото лице би изисквало прекалено сложни, дълги и струващи скъпо действия. Въпросът за това, в какво се изразява значението на понятието „необосновано много време, усилия или ресурси“ следва да бъде преценяван за всеки отделен случай. Може, например, да се вземе предвид целта на обработката, както и обективни критерии, като разходите, ползите от такава идентификация, вида на администратора, използваната технология и т.н. Освен това, технологичното и друго развитие може да променя съдържанието на понятието „необосновано много време, усилия или други ресурси“.

18. Понятието „определяемо“ се отнася не само до гражданска или юридическата самоличност на лицето като такова, но и до това, което може да позволи то да се „индивидуализира“ или да се отдели (и по този начин да може да се третира по различен начин) един човек на фона на другите. Това „индивидуализиране“ може да се направи, например, като се препраща конкретно към него или към нея, или на устройство, или на комбинация от устройства (компютър, мобилен телефон, камера, игрални устройства и т.н.), на базата на идентификационен номер, псевдоним, биометрични или генетични данни, данни за местоположението, IP адрес или друг идентификатор. Използването на псевдоним или цифров идентификатор/цифрова идентичност не води до анонимизиране на данните, тъй като заинтересованото лице все пак може да бъде определяемо или индивидуализирано. По този начин псевдонимизираните данни трябва да се разглеждат като лични данни и са обхванати от разпоредбите на Конвенцията. Качеството на прилаганите техники за псевдонимизация следва да бъде надлежно вземано предвид при оценката на целесъобразността на прилаганите защитни мерки за намаляване на рисковете за заинтересованите лица.

19. Данните трябва да се считат за анонимни само дотолкова, доколкото е невъзможно да се идентифицира повторно заинтересованото лице или ако такава повторна идентификация би изисквала необосновано много време, усилия или ресурси, като се отчита наличната технология към момента на обработката и технологичното развитие. Данни, които изглеждат анонимни, тъй като не са придружени от очевиден идентификационен елемент, могат въпреки това, в определени случаи да позволяват идентифицирането на дадено лице (без да изискват необосновано много време, усилия или ресурси). Такъв е случаят например, когато е възможно администраторът или което и да е лице да

идентифицира лицето чрез комбинация от различни по естество данни, като физически, физиологични, генетични, икономически или социални данни (комбинация от данни за възраст, пол, професия, геолокация, семейно положение и т.н.). В такъв случай данните не могат да се считат за анонимни и попадат в приложното поле на разпоредбите на Конвенцията.

20. Когато данните се анонимизират, следва да се въвеждат подходящи средства за избягване на повторното идентифициране на заинтересованите лица, по-специално следва да бъдат приложени всички технически средства, за да се гарантира, че лицето не е или вече не може да бъде определяемо. Те следва редовно да се преразглеждат на фона на бързия темп на технологично развитие.

Букви „b)“ и „c)“ – „обработка на данни“

21. „Обработката на данни“ започва от събирането на лични данни и обхваща всички операции, извършвани с лични данни, независимо дали са частично или изцяло автоматизирани. Когато не се използва автоматизирана обработка, обработка на данни означава операция или съвкупност от операции, извършвани с лични данни в рамките на структуриран набор от такива данни, достъпът до които или извлечането им се осъществяват съгласно определени критерии, позволяващи на администратора или на което и да е друго лице да търси, комбинира или свързва данните, отнасящи се до конкретно заинтересовано лице.

Буква „d)“ - „администратор“

22. „Администратор“ се отнася до лице или орган, притежаващи правомощия за вземане на решения относно целите и средствата за обработка, независимо от факта дали това правомощие произтича от законова разпоредба или от фактически обстоятелства и което трябва да бъде преценявано за всеки отделен случай. В някои случаи може да има няколко администратора или съадминистратора (с обща отговорност за обработката и евентуално отговарящи за различни аспекти на тази обработка). Когато се преценява дали лицето или органът са администратори, трябва специално да се вземе предвид дали това лице или орган определя основанията, обосноваващи обработката, с други думи - нейните цели и средствата, използвани за нея. Други фактори, отнасящи се до тази оценка включват факта, дали лицето или органът има контрол върху начините на обработка, избора на данните, които да бъдат обработвани и кой има достъп до тях. Онези лица, които не са пряко подчинени на администратора и извършват обработката от името на администратора и единствено съгласно указанията на администратора, трябва да бъдат считани за обработващи данните. Администраторът остава отговорен за обработката, както и когато обработващият данни обработва данните от негово или от нейно име.

Буква „e)“ - „получател“

23. „Получател“ е физическо лице или структура, които получават лични данни или на които са предоставени лични данни. В зависимост от обстоятелствата получателят може да бъде администратор или обработващ данни. Например, дадено предприятие може да изпрати определени данни за служители на държавна структура, която ще ги обработи като администратор за данъчни цели. То може да ги изпрати на компания, предлагаща услуги за съхранение и действаща като обработващ данни. Получателят може да бъде публичен орган или структура, на които е предоставено право да изпълняват обществена функция, но когато данните, получени от органа или от структурата, се обработват в рамките на конкретно разследване в съответствие с приложимия закон, този публичен орган или структура не се считат за получатели. Исканията за разкриването им от публични органи следва винаги да бъдат в писмена форма, да са обосновани и да засягат само отделни случаи и не следва да се отнасят до целия регистър с лични данни или да водят до свързване на регистри на лични данни. Обработването на лични данни от посочените публични органи следва да е в съответствие с действащите норми за защита на данните съобразно целите на обработката.

Буква „f)“ – „обработващ данни“

24. „Обработващ данни“ е всяко физическо или юридическо лице (различно от служител на администратора на данни), което обработва данни от името на администратора и съгласно указанията на администратора. Инструкциите, дадени от администратора, определят границата на дейностите, които обработващият данните има право да извършва с личните данни.

Член 3 – Обхват

25. Съгласно алинея 1, всяка от Страните следва да прилага Конвенцията при всяка обработка на данни, независимо дали се извършва в обществения или частния сектор, подчинени на нейната юрисдикция.

26. Поставянето на обхвата на защитата в зависимост от понятието „юрисдикция“ на Страните е оправдано с цел да се устои в по-голяма степен на изпитанието на времето и за приспособяване към постоянно технологично развитие.

27. Разпоредбите на алинея 2 изключват от обхвата на Конвенцията обработката на данни, извършвана за чисто лични или домакински дейности.. Целта на това изключване е да се избегне налагането на необосновани задължения за обработка на данни, извършвани от физически лица в тяхната частна сфера на дейности, свързани с упражняването на личния им живот. Личните или домакински дейности са дейности, които са тясно и обективно свързани с личния живот на дадено лице и които не оказват съществено влияние върху личната сфера на другите. Тези дейности нямат професионални или търговски аспекти и се отнасят изключително до лични или домакински дейности като съхраняване на семейни или частни снимки на компютър,

създаване на списък с данните за контакт на приятели и членове на семейството, кореспонденция и т.н. Споделянето на данни в частната сфера обхваща по-специално споделянето на данни между членове на семейството, ограничен кръг приятели или по-малък кръг, който се основава на лични взаимоотношения или конкретни отношения на доверие.

28. Дали дейностите са „чисто лични или от домакински характер“ ще зависи от обстоятелствата. Например, когато личните данни се предоставят на голям брой лица или на лица, които очевидно са извън частната сфера, като например публичен уебсайт в интернет, изключението няма да се прилага. По същия начин, функционирането на камера, в резултат на което се съхранява видеозапис на хора върху постоянно записващо устройство, като например твърд диск, инсталиран от физическо лице в семейното му жилище с цел защита на имота, здравето и живота на собствениците на жилището, обхващащо обаче, дори частично, обществено пространство и съответно - насочено навън от частната територия на лицето, обработващо данните по този начин, не може да се счита за дейност, която е чисто „лична или домакинска“. ⁷

29. Независимо от това, Конвенцията се прилага за обработката на данни, която се извършва от доставчици на средствата за обработка на лични данни за такива лични или домашни дейности.

30. Макар че Конвенцията засяга обработването на данни, отнасящи се до физически лица, Страните могат да разширят защитата в националното си законодателство към данни, отнасящи се до юридически лица, за да защитят законните им интереси. Конвенцията се прилага за живи хора, тя не е предназначена да се прилага към лични данни, отнасящи се до починали лица. Това обаче не пречи на Страните да разширят обхвата на защита и спрямо починали лица.

Глава II – Основни принципи за защитата на личните данни

Член 4 – Задължения на Страните

31. Както се посочва в този член, Конвенцията задължава Страните да включват нейните разпоредби в своето законодателство и да осигурят ефективното им прилагане на практика; как това се прави зависи от приложимата правна система и от подхода, възприет по отношение на инкорпорирането на международни договори.

32. Терминът „право на Страните“ обозначава, съгласно правната и конституционна система на конкретната държава, всички действащи правила, независимо дали става дума за кодификационно право или за прецедентно право. То трябва да отговаря на качествените изисквания за достъпност и предсказуемост (или „предвидимост“). Това означава, че

⁷ Вж. Съда на ЕС, дело František Ryneš c/dy Úřad, 11 декември 2014 г., C-212/13k.

правото/законодателството трябва да е достатъчно ясно, за да позволи на физическите лица и на други структури да регулират собственото си поведение в светлината на очакваните правни последици от техните действия, както и че лицата, които е вероятно да бъдат засегнати от това право, трябва да имат достъп до него. То обхваща норми, които въвеждат задължения или предоставят права на лица (независимо дали са физически или юридически) или на които се подчинява организацията, правомощията и отговорностите на публичните органи или които определят процедурата. В частност, то включва конституциите на държавите и всички писмени актове на законодателните органи (законите във формалния смисъл), както и всички регуляторни мерки (постановления, наредби, заповеди и административни разпореждания), основани на тези закони. То обхваща и международните конвенции, приложими във вътрешното право, включително правото на ЕС. Освен това, то включва всички други нормативни актове от общ характер, независимо дали са публичноправни или частноправни (включително договорното право), заедно със съдебните решения в държавите с обичайно право или във всички държави с прецедентно право, тълкуващо писания закон. В допълнение, то включва всеки акт на специализиран орган съгласно правомощията, делегирани от законодателя, и в съответствие с неговите независими правомощия за вземане на решения.

33. Това „право на Страните“ може да бъде успешно подсилено с доброволни регуляторни мерки в областта на защитата на данни, като кодекси на добри практики или кодекси за професионално поведение. Тези доброволни мерки обаче сами по себе си не са достатъчни, за да гарантират пълното съответствие с Конвенцията.

34. Когато става дума за международни организации,⁸ в някои случаи разпоредбите на такива международни организации може да се прилагат пряко на национално равнище на държавите-членки на такива организации, в зависимост от всяка национална правна система.

35. Ефективността на прилагането на мерките, които въвеждат в действие разпоредбите на Конвенцията, е от решаващо значение. Ролята на надзорния орган (или органи), както и всички средства за правна защита, които са на разположение на заинтересованите лица, следва да бъдат вземани под внимание при цялостната оценка на ефективността на прилагането на разпоредбите на Конвенцията от дадена Страна.

36. По-нататък в алинея 2 е предвидено, че мерките, които въвеждат в действие Конвенцията, ще бъдат тези, предприети от засегнатите Стари и ще влязат в сила при ратификацията или присъединяването, т.е. когато дадената Страна бъде правно обвързана с Конвенцията. Тази разпоредба има за цел да даде възможност на Комитета по Конвенцията да провери дали са предприети всички „необходими мерки“, за да се гарантира, че Страните по Конвенцията

⁸ Международните организации се дефинират като организации, подчиняващи се на международното публично право.

спазват своите ангажименти и осигуряват необходимото на защита на данните в тяхното вътрешно право. Процедурата и критериите, използвани за тази проверка, трябва да бъдат ясно определени в процедурния правилник на Комитета по Конвенцията.

37. В алинея 3, Страните се ангажират да допринасят активно за оценката на съответствието им с техните ангажименти, с оглед да се осигури редовна оценка на прилагането на принципите на Конвенцията (включително на нейната ефективност). Представянето на доклади от Страните относно прилагането на тяхното законодателство за защита на данните може да бъде един от възможните елементи на този активен принос.

38. При упражняване на правомощията си по алинея 3, Комитетът по Конвенцията няма да оценява дали дадена Страна е предприела ефективни мерки, доколкото тя е използвала изключения и ограничения в съответствие с разпоредбите на настоящата Конвенция. От това следва, че съгласно член 11, алинея 3, от дадена Страна няма да се изисква да предоставя класифицирана информация на Комитета по Конвенцията.

39. Оценката на съблудаването от дадена Страна ще бъде извършвано от Комитета по Конвенцията въз основа на обективна, справедлива и прозрачна процедура, установена от Комитета по Конвенцията и подробно описана в неговия процедурен правилник.

Член 5 - Законност на обработката на данните и качество на данните

40. Разпоредбите на алинея 1 предвиждат, че обработката на данни трябва да бъде пропорционална, т.е. съответстваща на преследваната правомерна цел и като се вземат предвид интересите, правата и свободите на заинтересованото лице или обществения интерес. Тази обработка на данни не трябва да води до непропорционална намеса в тези интереси, права и свободи. Принципът на пропорционалност трябва да се спазва на всички етапи на обработката, включително в началния етап, т.е. когато се взема решение дали да се извърши обработката или не.

41. Алинея 2 регламентира две алтернативни съществени предпоставки за законообразна обработка: съгласието на лицето или правомерна основа, предвидена от закона. Алинеи 1, 2, 3 и 4 на член 5 са кумулативни и трябва да се спазват, за да се гарантира законността на обработката на данните.

42. Съгласието на заинтересованото лице трябва да бъде дадено свободно, конкретно, информирано и недвусмислено. Това съгласие трябва да представлява свободното изразяване на съзнателен избор, което се дава или чрез изявление (което може да бъде в писмен вид, включително по електронен път или устно), или чрез ясни положителни действия и което отчетливо показва в този специфичен контекст приемането на предложеното обработване на лични данни. Следователно простото мълчание, бездействие или предварително

потвърдени формуляри или отметки в квадратчета не следва да представляват съгласие. Съгласието следва да обхваща всички дейности на обработване, извършвани със същата цел или цели (в случай на множество цели, съгласието би трябвало да се дава за всяка отделна цел). Възможно е да има случаи на различни решения за съгласие (напр. когато естеството на данните е различно, дори ако целта е една и съща - например данни за здравето спрямо данни за местонахождение: в такива случаи заинтересованото лице може да даде съгласието си за обработка на данните за неговото местонахождение, но не и за обработка на данните за здраве). Заинтересованото лице трябва да бъде информирано за последиците от своето решение (до какво води фактът на съгласие и степента, до която е дадено съгласието). Върху заинтересованото лице не може да се упражняват неправомерно влияние или натиск (които могат да бъдат от икономическо или друго естество), независимо дали от пряк или непряк характер, а съгласието не трябва да се разглежда като свободно дадено, когато заинтересованото лице няма реален или свободен избор или не е в състояние да откаже или оттегли съгласието, без да му бъдат накърнени правата.

43. Често, в контекста на научни изследвания, към момента на събирането на данните, не е възможно напълно да се определи целта на обработването на лични данни за научноизследователски цели. Поради това, на заинтересованите лица следва да бъде предоставена възможност да дадат съгласието си за определени области на научни изследвания, като се спазват признатите етични норми, отнасящи се до научни изследвания. Заинтересованите лица следва да имат възможност да дадат съгласието си само за изследвания в определени области или части от изследователски проекти до степента, допустима от преследваната цел.

44. Изявленietо за съгласие не отменя необходимостта от спазване на основните принципи за защита на личните данни, залегнали в Глава II от Конвенцията, като пропорционалността при обработката, например, все пак трябва да се има предвид.

45. По всяко време заинтересованото лице има право да оттегли съгласието, което той или тя е предоставил/а (което се различава от отделното право да се противопостави на обработката). Този факт няма да повлияе върху законосъобразния начин на обработката на данни, която е започната преди получаването от администратора на данни за оттеглянето на неговото или нейното съгласие, но не позволява последваща обработка на данните, освен ако това не е оправдано от друго правомерно основание, предвидено от закона.

46. Понятието „правомерно основание, предвидено от закона“, съдържащо се в алинея 2, обхваща, *inter alia*, обработка на данни, необходима за изпълнение на договор (или на преддоговорни мерки по искане на заинтересованото лице), по който заинтересованото лице е страна; обработка на данни, необходима за защита на жизненоважни интереси на заинтересованото лице или на друго лице; обработка на данни, необходима за спазване на правно задължение, на което администраторът подлежи; и обработка на данни, извършвана въз основа на

съображения от обществен интерес или за отстояване на законните интереси на администратора или на трета страна.

47. Обработката на данни, извършвана на основание на обществения интерес, следва да бъде предвидена в закона, *inter alia*, за парични, бюджетни и данъчни въпроси, обществено здраве и социално осигуряване, предотвратяване, разследване, разкриване и наказателно преследване на престъпления и изпълнение на наказателни санкции, защита на националната сигурност, отбрана, предотвратяване, разследване, разкриване и преследване на нарушения на етиката на регулирани професии, принудително изпълнение по граждански искове и защита на съдебната независимост и съдебните производства. Обработката на данните може да послужи, както за обществен интерес, така и за жизненоважни интереси на заинтересованото лице, като например данни, обработвани за хуманитарни цели, включително мониторинг на застрашаваща живота епидемия и нейното разпространение или при извънредни хуманитарни ситуации. Последното може да възникне в ситуации на природни бедствия, при които обработването на лични данни на изчезнали лица може да е необходимо за ограничен срок, с цели, свързани с контекст на извънредни ситуации – което следва да бъде преценявано за всеки отделен случай. Това може да се случи и в ситуации на въоръжени конфликти или друго насилие.⁹ Обработването на лични данни от официални органи за постигането на целите, определени в Конституцията или в международното публично право, на официално признати религиозни сдружения може също да бъде счетено, че се извършва по съображения от обществен интерес.

48. Условията за законна обработка на данни са посочени в алинеи 3 и 4. Личните данни трябва да се обработват законосъобразно, добросъвестно и по прозрачен начин. Личните данни също трябва да са събрани за определени, конкретни и законни цели и обработката на тези специфични данни трябва да служи за тези цели или поне да не е несъвместима с тях. Препращането към конкретни „цели“ означава, че не е разрешено да се обработват данни за неопределени, неточни или неясни цели. Онова, което се счита за законна цел, зависи от обстоятелствата, тъй като целта е да се гарантира, че при всички случаи се постига балансиране на всички права, свободи и интереси; правото на защита на личните данни, от една страна, и защитата на други права, от друга, като например между интересите на заинтересованото лице и интересите на администратора или на обществото.

49. Понятието за съвместима употреба не следва да препятства прозрачността, правната сигурност, предсказуемостта или добросъвестността на обработката. Личните данни не трябва да бъдат допълнително обработвани по начин, който заинтересованото лице би могло да счете за неочекван, неподходящ или по друг начин - неприемлив. За да установи дали дадена цел на последваща обработка е съвместима с целта, за която първоначално са събрани личните данни, администраторът, след като е спазил всички изисквания относно

⁹ Когато се прилагат четирите Женевски конвенции от 1949 г., Допълнителните протоколи към тях от 1977 г. и Уставът на Международното движение на Червения кръст и Червения полумесец.

законосъобразността на първоначалната обработка, следва да отчете, *inter alia*, всички връзки между тези цели и целите на предвидената последваща обработка; в какъв контекст са събрани личните данни, по-специално – основателните очаквания на заинтересованите лица на базата на техните взаимоотношения с администратора по отношение на последващото използване на личните данни; естеството наличните данни; последствията от предвидената последваща обработка на данните за заинтересованите лица; и наличието на подходящи гаранции при операциите по първоначалната и предвидената последваща обработка.

50. Допълнителната обработка на лични данни, посочена в алинея 4, б), за целите на архивирането в обществен интерес, за научни или исторически изследвания или за статистически цели се счита *a priori* за съвместима, при условие че съществуват други гаранции (като например анонимизиране на данни или тяхното псевдонимизиране, освен ако е необходимо запазване на форма за идентифициране; правила за професионална тайна; правила за ограничаване на достъпа и съобщаването на данни за горепосочените цели, по-специално по отношение на статистиката и публичните архиви и други технически и организационни мерки за сигурност на данните) и при условие че операциите по принцип изключват каквото и да е използване на информация, получена за решения или мерки, отнасящи се до конкретно лице. Понятието „Статистически цели“ се отнася до изготвяне на статистически изследвания или до изготвяне на статистически, обобщени резултати. Статистиката има за цел да анализира и характеризира масови или колективни явления в дадено население.¹⁰ Статистическите цели могат да бъдат следвани от публичния или от частния сектор. Обработката на данни за „научни изследвания“ има за цел да предостави на изследователите информация, която допринася за обясняването на явления в различни научни области (епидемиология, психология, икономика, социология, лингвистика, политология, криминология и т. н.) с оглед да се установят трайни принципи, закони на поведение или модели на причинно-следствена връзка, които надхвърлят всички лица, за които те се отнасят.¹¹ Понятието „За целите на исторически изследвания“ включва генеалогични изследвания. Целите на „архивирането в обществен интерес“ могат да включват и архиви на частни структури, в които е налице обществен интерес.

51. Личните данни, които се обработват, трябва да бъдат съответстващи, релевантни и да не надминават необходимата мярка. Освен това данните трябва да бъдат точни и при необходимост, редовно актуализирани.

52. Изискването на алинея 4, с) данните да не надминават необходимата мярка, преди всичко изисква обработката на данните да бъде ограничена до това, което е необходимо за целта, за която се обработват. Те трябва да се обработват само ако, и доколкото целите не могат да бъдат разумно изпълнени

¹⁰ Препоръка № R (97) 18 на Комитета на министрите към държавите-членки относно защитата на лични данни, събрани и обработвани за статистически цели, Допълнение 1, 30 септември 1997 г.

¹¹ Обяснителен меморандум към Препоръка № R (97) 18 на Комитета на министрите към държавите-членки относно защитата на лични данни, събрани и обработвани за статистически цели, параграфи 11 и 14.

чрез обработка на информация, която не включва лични данни. Освен това, това изискване се отнася не само до количеството, но и до качеството на личните данни. Личните данни, които са съответстващи и релевантни, но биха довели до непропорционална намеса в основните права и свободи, трябва да се разглеждат като надминаващи необходимата мярка и да не се обработват.

53. Изискването на алинея 4, е) относно сроковете за съхранение на лични данни означава, че данните следва да бъдат изтривани, след като целта, за която са били обработвани, е била постигната или че те трябва да се съхраняват само във форма, която не допуска пряка или непряка идентификация на заинтересованото лице.

54. Незначителни изключения от член 5, алинея 4 се допускат при условията, посочени в член 11, алинея 1.

Член 6 – Специални категории данни

55. Обработката на определени видове данни или обработката на определени данни с чувствителна информация, която тя разкрива, може да доведе до накърняване на интереси, права и свободи. Такъв може да бъде например случаят, когато съществува потенциална опасност от дискриминация или накърняване на достойнството или физическата неприкосновеност на лицето, когато се засяга най-интимната сфера на заинтересованото лице, като например сексуалния му/й живот или сексуална ориентация или когато обработката на данни би могла да засегне презумпцията за невиновност. Тя следва да бъде разрешена, само когато по закон са предвидени подходящи предпазни мерки, които допълват другите защитни разпоредби на Конвенцията. Изискването за подходящи предпазни мерки, допълващи разпоредбите на Конвенцията, не изключва възможността, предвидена в член 11, да се допускат изключения и ограничения на правата на заинтересованите лица, предоставени по член 9.

56. За да се предотвратят неблагоприятни последици за заинтересованото лице, обработката на чувствителни данни за правомерни цели трябва да бъде придружена от подходящи защитни мерки (адаптирани към рисковете, които са заложени, както и интересите, правата и свободите, които трябва да бъдат защитени), като например, самостоятелно или кумулативно; изрично съгласие на заинтересованото лице; закон, който обхваща предназначението и средствата за обработка или посочва изключителните случаи, при които би била допустима обработката на такива данни; задължение з опазване непрофесионална тайна; мерки след анализ на риска; конкретна и квалифицирана организационна или техническа мярка за сигурност (например, криптиране на данни).

57. Конкретните видове обработка на данни могат да представляват особен риск за заинтересованите лица, независимо от контекста на обработката. Такъв е например случаят с обработката на генетични данни, които могат да бъдат оставени от отделни лица и могат да разкрият информация за здравето или състоянието на лицето, както и за това на трети страни. Генетични данни са

всички данни, отнасящи се до генетичните характеристики на дадено лице, които са наследени или придобити по време на ранното пренатално развитие, тъй като те са резултат от анализ на биологична проба на засегнатото лице: хромозомен, ДНК или РНК анализ или анализ на какъвто и да е друг елемент, позволяващ получаването на еквивалентна информация. Подобни рискове възникват при обработката на данни, свързани с престъпления (включително предполагаеми престъпления), наказателни присъди (основани на наказателното право и в рамките на наказателно производство) и свързаните с това мерки за сигурност (включително лишаване от свобода например), които изискват предоставянето на подходящи гаранции за правата и свободите на заинтересованите лица.

58. Обработката на биометрични данни, т.е. данни, произтичащи от специфична техническа обработка на данни относно физически, биологични или физиологични характеристики на дадено лице, която позволява уникалната идентификация или автентификация на индивида, също се счита за чувствителна, когато те се използват именно за уникална идентификация на заинтересованото лице.

59. Контекстът на обработката на изображения е от значение за определянето на чувствителния характер на данните. Обработката на изображения обикновено не включва обработка на чувствителни данни, тъй като за изображенията ще се отнася само определението за биометрични данни, когато те се обработват чрез специфичен технически способ, който позволява уникалната идентификация или автентификация на дадено лице. Освен това, когато обработването на изображения има за цел да разкрие расова, етническа или здравна информация (вж. следващата точка), подобна обработка ще се счита за обработка на чувствителни данни. Точно обратното, изображенията, обработени от система за видеонаблюдение единствено по съображения за сигурност в търговска зона, по принцип няма да се считат за обработка на чувствителни данни.

60. Обработката на чувствителни данни може да повлияе неблагоприятно на правата на заинтересованите лица, когато те се обработват за конкретна информация, която разкриват. Макар че обработката на фамилни имена може в много случаи да е лишена от какъвто и да е риск за физическите лица (напр. с обща цел изчисляване на заплати), подобна обработка може в някои случаи да включва чувствителни данни, например когато целта е да се разкрие етническия произход или религиозните убеждения на лицата въз основа на лингвистичния произход на техните имена. Информацията относно здравето включва информация относно миналото, настоящото и бъдещото физическо или психическо здраве на дадено лице и такава, която може да се отнася до болен или здрав човек. Обработката на изображения на хора с очила с голям диоптър, със счупен крак, обгоряла кожа или каквото и да са други видими характеристики, свързани със здравето на дадено лице, може да се счита за обработка на чувствителни данни, само когато обработката се основава на здравната информация, която може да бъде извлечена от снимките.

61. Когато чувствителните данни трябва да бъдат обработвани със статистическа цел, те трябва да бъдат събиирани по такъв начин, че заинтересованото лице да не може да бъде идентифицирано. Събирането на чувствителни данни без идентификационни данни е защитна мярка по смисъла на член 6. Когато е налице правомерна необходимост от събиране на чувствителни данни за статистически цели в подлежаща на установяване форма (за да може например да се извърши повторно или дългосрочно проучване), трябва да се въведат подходящи защитни мерки.¹²

Член 7 – Сигурност на данните

62. Администраторът и, когато е приложимо и обработващият данни, следва да приемат специфични мерки за сигурност, както от технически, така и от организационен характер, за всяка обработка, като вземат предвид: потенциалните неблагоприятни последици за индивида, естеството на личните данни, обема на обработваните лични данни, степента на уязвимост на техническата структура, използвана за обработката, необходимостта от ограничаване на достъпа до данните, изискванията относно дългосрочното съхранение и т.н.

63. Мерките за сигурност следва да отчитат съвременните технически достижения и начините и техниките за сигурност на данните в областта на обработката на данни. Тяхната цена трябва да бъде съизмерима с тежестта и вероятността от потенциалните рискове. Мерките за сигурност следва да се преразглеждат и актуализират, когато е необходимо.

64. Въпреки че мерките за сигурност са насочени към предотвратяване на редица рискове, алинея 2 съдържа конкретно задължение в случаите, когато все пак възникне нарушение на сигурността на данните, което може сериозно да засегне основните права и свободи на личността. Например, разкриването на данни, подлежащи на професионална поверителност или които могат да доведат до финансова, накърняваща репутацията или физическа вреда или оскърбление, може да се счита за „сериозна“ щета.

65. Когато възникне такова нарушение на сигурността на данните, администраторът е длъжен да уведоми съответните органи за надзор за инцидента, при спазване на изключението, допустимо по член 11, алинея 1. Това е минималното изискване. Администраторът трябва също така да уведоми надзорните органи за всички предприети и/или предложени мерки за справяне с нарушението и за неговите потенциални последици.

66. Уведомлението, отправено от администратора до надзорните органи, не изключва други допълнителни уведомления. Например, администраторът може също така да прецени за необходимо уведомяването на заинтересованите лица,

¹² Вж. Препоръка Rec. № (97)18 на Комитета на министрите, op cit.

особено когато нарушението на данните е вероятно да доведе до значителен рисък за правата и свободите на лицата, като например дискриминация, кражба на самоличност или измама, финансови загуби, **накърняване на репутацията**, загуба на доверителност на данните, защитени от професионална тайна или друга значителна икономическа или социална вреда, както и да им предостави адекватна и съдържателна информация, особено за лицата за контакт и възможните мерки, които биха могли да предприемат, за да сменят неблагоприятните последици от нарушението. В случаите, когато администраторът не информира доброволно заинтересованото лице за нарушението на сигурността на данните, надзорният орган, след като е разгледал вероятните неблагоприятни последици от нарушението, следва да има право да изисква от администратора да направи това. Може да бъде желателно и уведомление до други компетентни органи, като тези, които отговарят за сигурността на компютърните системи.

Член 8 - Прозрачност на обработката на данни

67. От администратора се изисква да действа прозрачно при обработката на данните, за да осигури добросъвестна обработка и да даде възможност на заинтересованите лица да се запознаят с и по този начин да упражняват изцяло своите права в контекста на тази обработка на данни.

68. Администраторът трябва задължително и проактивно да предоставя определена основна информация на заинтересованите лица на, когато пряко или непряко (не чрез заинтересованото лице, а чрез трета страна) събира техни данни, при условие че съществува възможност да се предвидят изключения в съответствие с член 11, алинея 1. Информация за името и адреса на администратора (или съадминистраторите), правното основание и целите на обработката на данните, категориите обработвани данни и получателите, както и начините за упражняване на правата могат да бъдат предоставени във всякакви подходящи формати (чрез уебсайт, технологични инструменти за лични устройства и т.н.), доколкото информацията е добросъвестно и ефективно представена на заинтересованото лице. Представената информация следва да бъде лесно достъпна, четлива, разбираема и адаптирана към съответните заинтересовани лица (например, ако е необходимо, на подходящ за деца език). Всяка допълнителна информация, която е необходима за гарантиране на добросъвестната обработка на данните или която е полезна за тази цел, като например срок на съхранение, запознаване с мотивите, които стоят в основата на обработката на данните или информация за прехвърлянето на данни на получател в друга страна по Конвенцията или в държава, която не е страна по Конвенцията (включително дали тази конкретна държава, която не е страна по Конвенцията, осигурява подходящо ниво на защита на данните или мерките, предприети от администратора, за да се гарантира такова подходящо ниво на защита на данните), следва също да бъде предоставяна.

69. От администратора не се изисква да предоставя тази информация, когато лицето, за което се отнасят данните, вече я е получило, или в случай на косвено

събиране на данни чрез трети страни, когато обработването е изрично предвидено от закона или когато това се окаже невъзможно или включва непропорционални усилия, тъй като заинтересованото лице не може да бъде пряко идентифицирано или администраторът няма начин да се свърже със заинтересованото лице. Такава невъзможност може да бъде, както от юридическо естество (например, в контекста на наказателно разследване), така и от практическо естество (например, когато администраторът обработва само снимки и не знае имената и данните за контакт на заинтересованите лица).

70. Администраторът на данни може да използва всички налични, приемливи и достъпни средства за информиране на заинтересованите лица общо (чрез уебсайт или публично съобщение) или поотделно. Ако това е невъзможно при започване на обработката, то може да бъде направено на по-късен етап, например, когато администраторът е в контакт със заинтересованото лице, за което се отнасят данните, поради някаква нова причина.

Член 9 - Права на заинтересованото лице

71. Този член изброява правата, които всяко лице трябва да може да упражнява по отношение на обработката на лични данни, свързани с него или с нея. Всяка Страна гарантира в рамките на своя правен ред, че всички права са достъпни за всяко заинтересовано лице, заедно с необходимите правни и практически, съответстващи на изискванията и ефективни средства за упражняването им.

72. Тези права включват следното:

- правото на всеки да не бъде обект на решение, което го засяга значително, въз основа единствено на автоматизирана обработка на данни, без да се вземат предвид неговите съображения (буква „a“);
- правото на всеки да поисква потвърждение за обработката на данни, свързани с него и да има достъп до данните на разумни интервали и без прекомерно забавяне или разходи (буква „b“);
- правото на всеки да получи, при поискване, информация за мотивите, които са в основата на обработката на данни, когато резултатите от тази обработка са приложени спрямо него (буква „c“);
- правото на всеки да обжалва по всяко време, на основания, свързани с неговото положение, обработването на лични данни, които се отнасят до него, освен ако администраторът не изложи основателни причини за обработката, които надхвърлят неговите интереси или права и основни свободи (буква „d“);
- правото на всеки да поправяне или изтриване на неточни, неверни или неправомерно обработени данни (буква „e“);
- правото на всеки на средство за правна защита, ако някое от горните права не бъде спазено (буква „f“);
- правото на всеки да получи съдействие от надзорен орган (буква „g“).

73. Тези права може да са съчетани с други права и законни интереси. Те могат, в съответствие с член 11, да бъдат ограничени, само когато това е предвидено по закон и преставлява необходима и адекватна мярка в едно демократично общество. Например, правото на изтриване на лични данни може да бъде ограничено, доколкото тази обработка е необходима за спазване на правно задължение, което изисква обработване по закон, който се прилага спрямо администратора или за изпълнението на задача от обществен интерес или при упражняването на официални правомощия, които са предоставени на администратора;

74. Въпреки че Конвенцията не уточнява от кого заинтересованото лице може да получи потвърждение, съобщение, поправка и т.н. или пред кого да обжалва или да изрази неговото/нейното мнение, в повечето случаи това ще бъде администраторът или обработващият данни от негово/нейно име. В изключителни случаи средствата за упражняване на правото на достъп, поправка и изтриване могат да включват посредничеството на надзорния орган. Що се отнася до здравните данни, правата могат да се упражняват и по начин, различен от този на прекия достъп. Те могат да бъдат упражнявани, например, с помощта на здравен специалист, когато това е в интерес на заинтересованото лице, по-специално да му/й помогне да разбере данните или да гарантира, че психологическото състояние на заинтересованото лице съответно е взето предвид при предоставянето на информация - спазвайки, разбира се моралните и професионални принципи.

75. *Буква a)* От съществено значение е лицето, което може да бъде субект на чисто автоматизирано решение, да има право да оспори такова решение, като изложи по същество неговата/нейната гледна точка и аргументи. По-специално, заинтересованото лице следва да има възможност да докаже евентуалната неточност на личните данни, преди те да бъдат използвани, неприложимостта на профила, който ще се прилага към неговата/нейната конкретна ситуация или други фактори, които ще окажат въздействие върху резултата от автоматизираното решение. Такъв е случаят, когато хора са заклеймявани чрез прилагане на алгоритмични разсъждения, водещи до ограничаване на правото от или отказ на социално обезщетение, или когато си дават сметка, че кредитният им капацитет се оценява само от софтуер. Лицето, обаче, не може да упражни това право ако автоматизираното решение е разрешено от закон, който се прилага спрямо администратора и в който се предвиждат също подходящи мерки за защита на правата, свободите и правомерните интереси на заинтересованото лице.

76. *Буква b)* Заинтересованите лица следва да имат право да бъдат информирани за обработката на личните им данни. Правото на достъп по принцип трябва да бъде бесплатно. Формулировката обаче на буква „*b)b)*“ има за цел да позволи на администратора, при определени конкретни условия, да налага разумна такса, когато исканията са прекомерни и да прилага различни подходи, които биха могли да бъдат въведени от дадена Страна за съответни случаи. Такава такса следва да се събира по изключение, но във всички случаи

следва да е разумна, както и да не прелятства или възпира заинтересованите лица да упражняват своите права. Администраторът или обработващият данни би могъл, също така да отказва явно неоснователни или прекомерни искания, по-специално поради техния повтарящ се характер. Администраторът във всички случаи трябва да обоснове такъв отказ. За да се осигури справедливо упражняване на правото на достъп, съобщението „в разбираема форма“ се отнася както до съдържанието, така и до формата на дадена стандартизирана цифрова комуникация.

77. *Буква c)* Заинтересованите лица следва да имат право да знаят мотивите, на които се основава обработката на данните, включително последствията от тези мотиви, които са довели до каквото и да са произтичащи от това изводи, по-специално в случаите, при които се използват алгоритми за автоматизирано вземане на решения, включително профилиране. Например, в случаите на кредитно оценяване те трябва да имат право да знаят логиката, стояща в основата на обработката на техните данни и водеща до решението „да“ или „не“, а не просто информация за самото решение. Разбирането на тези елементи допринася за ефективното упражняване на други съществени гаранции, като например правото на възражение и правото на подаване на жалби пред компетентен орган.

78. *Буква d)* Що се отнася до правото на възражение, администраторът може да има правомерно основание за обработка на данните, надхвърля що интересите или правата и свободите на заинтересованото лице. Например, завеждането, упражняването или защитата по правни искове или обществена безопасност могат да се считат за надхвърлящи правомерните основания, които са основание за продължаването на обработката. Това трябва да бъде доказано за всеки отделен случай и, при неспособност да се изложат такива убедителни правомерни основания за извършването на обработката, тя би могла да бъде счетена за неправомерна. Правото на възражение действа по различен и отделен начин от правото на основание за поправяне или изтриване (*буква „e“*).

79. Възражението за обработка на данни за маркетингови цели следва да доведе до безусловно изтриване или премахване на личните данни, обхванати от възражението.

80. Правото на възражение може да бъде ограничено по силата на закон, например за целите на разследване или наказателно преследване на престъпления. В този случай заинтересованото лице може, в зависимост от случая, да оспори законосъобразността на обработката, на която тя се основава. Когато обработването на данни се основава на валидно съгласие, дадено от заинтересованото лице, може да се упражни правото на оттегляне на съгласието вместо право на възражение. Заинтересованото лице може да оттегли неговото/нейното съгласие и впоследствие да трябва да понесе последици, които евентуално произтичат от други законови текстове, като например задължението за компенсиране на администратора. По същия начин, когато

обработката на данни се основава на договор, заинтересованото лице може да предприеме необходимите стъпки за отмяна на договора.

81. *Буква e)* Поправянето или изтриването, ако това е обосновано, трябва да бъде безплатно. В случай на поправки и изтривания, обосновани на принципа, залегнал в буква „e)“, тези поправки и изтривания следва, при възможност, да бъдат доведени до знанието на получателите на оригиналната информация, освен ако това се окаже невъзможно или включва непропорционални усилия.

82. *Буква „g)*“ има за цел да осигури ефективна защита на заинтересованите лица, като им предостави правото да получават съдействие от надзорен орган при упражняване на правата, предоставени им от Конвенцията. Когато заинтересованото лице постоянно пребивава на територията на друга Страна, той или тя може да отправи искането си чрез представител на орган, назначен от тази Страна. Искането за съдействие трябва да съдържа достатъчно информация, за да може да се идентифицира въпросната обработка на данни. Това право може да бъде ограничено съгласно член 11 или адаптирано, за да се защитят интересите при висяща съдебна процедура.

83. Ограничени изключения от член 9 са допустими при условията, посочени в член 11, алинея 10.

Член 10. Допълнителни задължения

84. За да се гарантира ефективността на правото на защита на личните данни, на администратора, както и, където е приложимо, на обработващия(ите) данни, се налагат допълнителни задължения.

85. Съгласно алинея 7 задължението на администратора да осигури адекватна защита на данните е свързано с отговорността да се извърши проверка и да бъде в състояние да докаже, че обработката на данни е в съответствие с приложимото право. Принципите за защита на данните, залегнали в Конвенцията, които следва да се прилагат на всички етапи на обработката, включително фазата на проектиране, целят защитата на заинтересованите лица и представляват също механизъм за повишаване на тяхното доверие. Подходящите мерки, които администраторът и обработващия данни трябва да предприемат, за да осигурят съответствие, включват: обучение на служителите; създаване на съответни процедури за уведомяване (например, да се посочи кога данните трябва да бъдат изтрити от системата); включване на конкретни договорни разпоредби, когато обработката е делегирана, за да се приведе в действие Конвенцията; както и създаване на вътрешни процедури, които да дават възможност за проверка и доказване на съответствието.

86. Ако в съответствие с член 11, алинея 3, дадена Страна реши да ограничи правомощията на надзорен орган по смисъла на член 15 във връзка с дейностите по обработка на данни с цел национална сигурност и отбрана, администраторът няма задължение да доказва на този надзорен орган спазването на изискванията

за защита на данните по отношение на дейности, попадащи в обхвата на горепосоченото изключение.

87. Евентуална мярка, която администраторът би могъл да предприеме за улесняване на подобна проверка и доказване на съответствие, е назначаването на „служител по защита на данните“, на когото да бъдат поверени средствата, необходими за изпълнение на неговия или нейния мандат. Такъв служител по защита на данните, за чието назначаване надзорният орган следва да бъде нотифициран, може да бъде вътрешен или външен за администратора.

88. Алинея 2 пояснява, че преди да извърши дейност по обработка на данни, администраторът ще трябва да проучи потенциалното й въздействие върху правата и основните свободи на заинтересованите лица. Този преглед може да се направи без прекалени формалности. Той също така ще трябва да вземе предвид спазването на принципа на пропорционалност въз основа на цялостен преглед на планираната обработка. При някои обстоятелства, когато, в допълнение към администратора участва и обработващ данни, обработващият данни също ще трябва да направи преглед на рисковете.

При прегледа на рисковете биха могли да помогнат и разработващите ИТ системи, включително специалистите по сигурността или дизайнерите, заедно с потребители и правни експерти.

89. Алинея 3 уточнява, че за по-добра гаранция на ефективно ниво на защита, администраторите и при необходимост обработващите данни, следва да гарантират, че изискванията за защита на данните са интегрирани възможно най-рано, т.е. идеалният случай е още на етапа на проектирането и дизайна на системата, в операциите по обработка на данни чрез технически и организационни мерки (защита на данните чрез проектиране). Това изпълнение на изискванията за защита на данните трябва да бъде постигнато не само по отношение на технологията, използвана за обработка на данните, но и по отношение на свързаните с нея работни и управленски процеси. Трябва да бъдат въведени лесни за използване функции, които улесняват спазването на приложимото право. Така например, когато е възможно и подходящо, на заинтересованите лица следва да се предлага сигурен онлайн достъп до собствените им данни. Трябва също така да има лесни за използване средства, които да позволят на заинтересованите лица да предават своите данни на друг доставчик по свой избор или те самите да съхраняват данни (средства за преносимост на данни). При определяне на техническите изисквания за обичайните настройки, администраторите и обработващите данни трябва да избират стандартни конфигурации, които да са съобразени с поверителността, така че използването на приложения и софтуер да не нарушава правата на заинтересованите лица (обичайната защита на данните), особено за да се избегне обработването на повече данни отколкото е необходимо за постигането на законната цел. Например, социалните мрежи трябва да бъдат конфигурирани по подразбиране така, че да споделят публикации или снимки само с ограничени и избрани кръгове, а не с целия интернет.

90. Алинея 4 позволява на Страните да адаптират допълнителните задължения, изброени в алинеи от 1 до 3, като вземат предвид възможните рискове за интересите, правата и основните свободи на заинтересованите лица. Такова адаптиране следва да се извърши, като се вземат предвид естеството и обемът на обработваните данни, естеството, обхватът и целите на обработката на данните, а в някои случаи и големината на обработващата организация. Задълженията биха могли да бъдат адаптирани например така, че да не се налагат прекомерни разходи за малките и средните предприятия (МСП), които обработват само нечувствителни лични данни, получени от клиенти в рамките на търговска дейност, и не ги използват отново за други цели. Някои категории обработка на данни, като обработка, която не носи риск за заинтересованите лица, може дори да не подлежи на някои от допълнителните задължения, предвидени в този член.

Член 11 – Изключения и ограничения

91. Не се допускат изключения от разпоредбите на Глава II, с изключение на ограничен брой разпоредби (член 5, алинея 4, член 7, алинея 2, член 8, алинея 1 и член 9), при условие че тези изключения са предвидени в закон, и че те, по същността си, съблудават основните права и свободи и са необходими в едно демократично общество на основанията, изброяни в буква „a)“ и „b)“ от член 11, алинея 1. Мярка, която е „необходима в едно демократично общество“, трябва да преследва законна цел и по този начин да отговори на належаща социална нужда, която не може да бъде постигната с по-меки средства. Подобна мярка, освен това, следва да бъде пропорционална на преследваната законна цел, а причините, изтъкнати от националните власти, за да я обосноват, следва да бъдат подходящи и адекватни. Такава мярка трябва да бъде предписана чрез достъпен и предвидим закон, който трябва да бъде достатъчно подробен.

92. Цялата обработка на лични данни трябва да бъде законосъобразна, добросъвестна и прозрачна по отношение на заинтересованите лица, като обработката следва да е само за конкретни цели. Този факт, сам по себе си не пречи на правоприлагашите органи да извършват дейности като закрити разследвания или видеонаблюдение. Такива дейности могат да се извършват за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления и изпълнението на наказателни санкции, включително защитата и предотвратяването на заплахи за националната сигурност и обществената безопасност, доколкото те са предвидени по закон и представляват необходима и пропорционална мярка в едно демократично общество, като надлежно се вземат предвид законните интереси на заинтересованите лица.

93. Необходимостта от такива изключения трябва да бъде разглеждана за всеки отделен случай и в светлината на основните цели от общ обществен интерес, както е описано подробно в букви „a)“ и „b)“ от алинея 1. В буква „a)“ се изброяват някои основни цели от обществен интерес на държавата или на международната организация, които могат да изискват изключения.

94. Понятието „национална сигурност“ следва да се тълкува въз основа на съответната съдебна практика на Европейския съд по правата на човека.¹³

95. Терминът „важни икономически и финансови интереси“ обхваща по-специално изискванията за събиране на данъци и контрола върху борсите. Терминът „предотвратяване, разследване и наказателно преследване на престъпления и изпълнение на наказателни санкции“ в тази буква включва наказателно преследване на престъпления и прилагане на санкции, свързани с тях. Терминът „други основни цели от обществен интерес“ включва, *inter alia*, предотвратяване, разследване, разкриване и преследване на етични нарушения при регулираните професии и принудителното изпълнение по гражданско искове.

96. Буква „b)“ се отнася до правата и основните свободи на частни лица, като тези на самото заинтересовано лице (например, когато жизнените интереси на заинтересованото лице са застрашени поради това, че той или тя липсват) или на трети лица, като свободата на изразяване, включително свобода на журналистическа, академична, художествена или литературна изява, както и правото на получаване и предаване на информация, поверителност на кореспонденцията и съобщенията или фирмена или търговска тайна и други защитени от закона тайни. Това следва да се прилага по-специално по отношение на обработването на лични данни в аудио-визуалната област и в новинарските архиви и библиотеките с печатни издания. За да се вземе предвид важността на правото на свобода на изразяване на мнение във всяко демократично общество, е необходимо свързаните с тази свобода понятия, като журналистиката например, да се тълкуват широко.

97. Алинея 2 оставя открита възможността за ограничения на разпоредбите, посочени в член 8 и член 9 по отношение на определени обработки на данни, осъществявани за целите на архивирането в обществен интерес, научни или исторически научноизследователски цели или статистически цели, при които няма видим риск от нарушаване на правата и основните свободи на заинтересованите лица. Такъв например може да бъде случаят с използването на данни за статистическа работа както в публичната, така и в частната сфера, доколкото тези данни се публикуват в обобщена форма и при условие, че са налице подходящи предпазни мерки за защита на данните (вж. параграф 50).

98. Допълнителните изключения, предвидени в член 4, алинея 3, в член 14, алинеи 5 и 6 и в член 15, алинея 2, букви a), b), c) и d) е по отношение на дейностите по обработка за целите на националната сигурност и отбраната, не

¹³ Съответната съдебна практика включва по-специално защитата на държавната сигурност и конституционната демокрация от, *inter alia*, шпионаж, тероризъм, подкрепа за тероризма и сепаратизъм. Когато става въпрос за национална сигурност, трябва да се осигурят гаранции срещу неограничена власт. Съответните решения на Европейския съд по правата на човека могат да бъдат намерени на уеб сайта на Съда (hudoc.echr.coe.int).

засягат приложимите изисквания във връзка с независимостта и ефективността на механизмите за преглед и надзор.¹⁴

Член 12 - Санкции и компенсации

99. За да може Конвенцията да гарантира ефективно ниво на защита на данните, задълженията на администратора и на обработващия данни, както и правата на заинтересованите лица, следва да бъдат отразени в законодателството на страните със съответните санкции и корекции.

100. Всяка Страна определя характера (граждански, административен, наказателен) на тези съдебни и извънсъдебни санкции. Тези санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Същото важи и за средствата за правна защита: заинтересованите лица трябва да имат възможността да оспорват съдебно решение или практика, като определянето на условията за това са оставени на Страните. На заинтересованите лица трябва да бъдат предоставени и извънсъдебни средства за правна защита. Би могла също така да се разгледа и възможността за финансово обезщетение за имуществени и неимуществени вреди, където е приложимо, причинени от обработката и колективните действия.

Член 13 - Разширена защита

101. Този член се основава на подобна разпоредба - член 60 от Европейската конвенция за правата на човека. Конвенцията потвърждава принципите на законодателството за защита на данните, които всички Стари са готови да приемат. Текстът подчертава, че тези принципи представляват само основа, върху която Страните могат да изградят по-напреднала система за защита. Следователно изразът „по-широва защита“ се отнася до стандарт на защита, който е на по-високо ниво, а не на по-ниско от това, което вече се изисква от Конвенцията.

Глава III - Трансгранични информационни потоци от лични данни¹⁵

Член 14 - Трансгранични информационни потоци от лични данни

102. Целта на този член е да улесни свободния поток на информация независимо от границите (припомнено в преамбула), като същевременно гарантира подходяща защита на лицата по отношение обработката на лични данни. Трансгранично прехвърляне на данни възниква, когато лични данни се разкриват или предоставят на получател, подлежащ на юрисдикцията на друга държава или международна организация.

¹⁴ За Страните, които са държави-членки на Съвета на Европа, такива изисквания са развити от съдебната практика на Европейския съд по правата на човека по член 8 от ЕКПЧ (вж. по-специално ЕКПЧ, *Roman Zakharov c/u Русия* (Жалба №47143/06), 4 декември 2015 г., параграф 233; *Szabó u Vissy c/u Унгария* (Жалба № 37138/14), 12 януари 2016 г., параграфи 75 и сл.).

¹⁵ От влизането в сила на Протокола за изменение, Допълнителният протокол относно надзорните органи и трансграничните потоци (ETS №181) се счита за неразделна част от изменената и допълнена Конвенция.

103. Целта на режима за трансгранично прехвърляне на данни е да се гарантира, че личните данни, които първоначално са били обработени в рамките на юрисдикцията на дадена Страна (например, данни, събрани или съхранявани там), които впоследствие попадат под юрисдикцията на държава, която не е Страна по Конвенцията, продължават да бъдат обработвани със съответната защита. Важното е, че данните, обработвани в рамките на юрисдикцията на дадена Страна, винаги остават защитени от съответните принципи за защита на данните, предвидени в Конвенцията. Въпреки че може да има голямо разнообразие от системи за защита, осигурената защита трябва да бъде с такова качество, което да гарантира правата на човека да не бъдат засегнати от глобалните и трансграничните потоци от данни.

104. Член 14 се прилага само за изходящите потоци от данни, а не за входящите, тъй като последните подлежат на режима за защита на данните на Страната получател.

105. Алинея 1 се прилага за потоците от данни между Страните по Конвенцията. Прехвърлянето на данни не може да бъдат забранено или подложено на специално разрешение „с единствената цел за защита на личните данни“. Конвенцията, обаче, не ограничава свободата на дадена Страна да ограничи прехвърлянето на лични данни на друга Страна за други цели, включително например национална сигурност, отбрана, обществена безопасност или други важни обществени интереси (включително защита на държавната тайна).

106. Замисълът на разпоредбата в алинея 1 е, че всички Страни, които са се присъединили към основното ядро на разпоредбите за защита на данните, съдържащи се в Конвенцията, се очаква да предлагат ниво на защита, което се счита за подходящо и следователно позволява по принцип свободно движение на данни. Възможно е, обаче, да има изключения, когато съществува реален и сериозен риск това свободно разпространение на лични данни да доведе до заобикаляне на разпоредбите на Конвенцията. По изключение тази разпоредба трябва да се тълкува ограничително и Страните не могат да разчитат на нея в случаите, когато рисъкът е хипотетичен или незначителен. Следователно, дадена Страна може да се позове на изключението само в конкретен случай, когато разполага с ясни и сигурни доказателства, че прехвърлянето на данни към друга Страна може значително да подкопае защитата, предоставена на тези данни съгласно Конвенцията и, че вероятността това да се случи е голяма. Такъв може да бъде например случаят, когато определени защиты, предоставяни по Конвенцията, вече не са гарантирани от другата Страна (например, поради факта, че нейният надзорен орган вече не е в състояние ефективно да изпълнява функциите си) или когато съществува вероятност данните, прехвърлени на друга Страна, да бъдат допълнително прехвърлени (последващо прехвърляне), без да бъде осигурено подходящо ниво на защита. Друго изключение, признато в международното право съществува, когато Страните са обвързани с хармонизирани правила за защита, споделяни от държавите, принадлежащи към

регионални (икономически) организации, които се стремят към по-дълбоко ниво на интеграция.

107. Това се отнася, наред с другото, до държавите-членки на ЕС. Както е изрично посочено в Общия регламент за защитата на данните (ЕС) 2016/679, обаче, присъединяването на трета държава към Конвенция 108 и нейното прилагане ще се окажат важен фактор при прилагането на режима на международните прехвърляния на ЕС, особено когато се преценява, дали третата държава предлага адекватно ниво на защита (което от своя страна позволява свободното движение на лични данни).

108. Разпоредбите на *алинея 2* предвиждат задължението да се гарантира по принцип осигуряването на подходящо ниво на защита въз основа на разпоредбите на Конвенцията¹. В същото време, съгласно алинея 4, Страните могат да прехвърлят данни дори при липса на подходящо ниво на защита, когато това е обосновано, наред с другото, от „преобладаващите правомерни интереси, по-специално важни обществени интереси“, доколкото те са предвидени по закон, както и факта, че тези прехвърляния представляват необходима и съответстваща мярка в едно демократичното общество (буква „с“). Така, личните данни могат да бъдат прехвърляни на основания, които са подобни на тези, изброени в член 11, алинеи 1 и 3. Във всички случаи Конвенцията предоставя свобода на Страните да ограничават прехвърлянето на данни към Стари, които не са страни по нея, с цел осигуряване на защитата на данните или по други причини.

109. *Алинея 2* се отнася до трансграничните потоци от лични данни до получател, който не е подчинен на юрисдикцията на дадена Страна. Що се отнася до лични данни, които се прехвърлят извън националните граници, следва да се гарантира подходящо ниво на защита. В случаите, когато получателят не е Страна по Конвенцията, в Конвенцията са установени два механизма, които да гарантират, че нивото на защита на данните е действително подходящо; или *ad hoc*, или одобрени стандартизиранi защитни мерки, които са правно обвързвани и действащи, както и надлежно въведени.

110. *Алинеи 2 и 3* се отнасят до всички форми на подходяща защита, независимо от факта, дали са предвидени от закона или от стандартизиирани предпазни гаранции. Законът трябва да включва съответните елементи на защита на данните, така, както те са посочени в настоящата Конвенция. Нивото на защита следва да бъде оценявано за всяко прехвърляне или за категория прехвърляния. Следва да бъдат разгледани различни елементи от прехвърлянето, като: вида на данните; целите и продължителността на обработката, отнасящи се до прехвърлянето на данните; спазването на върховенството на закона от държавата на крайното местоназначение; общите и секторните правни норми, приложими във въпросната държава или организация; както и професионалните правила и правилата за сигурност, които се прилагат там.

111. Съдържанието на *ad hoc* или стандартизираните защитни мерки трябва да включва съответните елементи на защитата на данните. Освен това, договорните условия могат да бъдат например такива, че на заинтересованото лице се предоставя лице за контакт от персонала на лицето, отговарящо за прехвърлянето на данни, чиято отговорност е да гарантира спазването на основните стандарти за защита. Заинтересованото лице би следвало да може свободно да се свързва с това лице по всяко време и безплатно във връзка с обработката на данни или прехвърлянията и където е приложимо - да получи съдействие при упражняване на правата си.

112. При оценката за това дали нивото на защита е подходящо трябва да се вземат предвид принципите на Конвенцията, степента, в която те са изпълнени от получаващата държава или организация - доколкото те са от значение за конкретния случай на прехвърляне на данни - и как заинтересованото лице може да защити неговите или нейните интереси, когато има несъответствие. Оценката следва да бъде съобразена с приложимостта на правата на заинтересованите лица, както и с осигуряването на ефективна административна и съдебна защита на заинтересованите лица, чиито лични данни се прехвърлят. Също така, оценката може да бъде извършена за цялата държава или организация, позволявайки по този начин прехвърлянето на всички данни към това местоназначение.

113. Алинея 4 дава възможност на Страните да се отклоняват от принципа за изискване на подходящо ниво на защита и да позволяят прехвърлянето на данни на получател, който не осигурява такава защита. Такива дерогации се допускат само в ограничени случаи: със съгласието на заинтересованото лице или при конкретен интерес и/или когато има преобладаващи правомерни интереси, предвидени по закон и/или прехвърлянето на данни представлява необходима и съответстваща мярка за свободата на изразяване в едно демократично общество. Такива дерогации следва да отговарят на принципите на необходимост и пропорционалност.

114. Разпоредбите на алинея 5 предвиждат допълнителна защитна мярка: а именно, че на компетентния надзорен орган трябва да бъде предоставена цялата съответна информация относно прехвърлянето на данни, посочена в алинея 3 б), а при поискване – в алинея 4 б) и 4 с). Органът следва да има право да изисква съответна информация относно обстоятелствата и обосновката на тези прехвърляния. Съобразно условията, залегнали в член 11, алинея 3, изключенията по член 14, алинея 5 са допустими.

115. Съгласно алинея 6 надзорният орган следва да има право да изисква доказване на ефективността на предприетите мерки или на наличието на преобладаващи правомерни интереси, както и да забрани, прекрати или наложи условия върху прехвърлянето, ако това се окаже необходимо за защита на правата и основните свободи на заинтересованите лица. Съобразно условията, залегнали в член 11, алинея 3, изключенията по член 14, алинея 6 са допустими.

116. Нарастващите потоци от данни и свързаната с това необходимост от увеличаване защитата на личните данни изискват също така засилване на международното сътрудничество в областта на правоприлагането между компетентните надзорни органи.

Глава IV - Надзорни органи¹⁶

Член 15 - Надзорни органи

117. Целта на този член е да гарантира ефективната защита на лицата, като изиска Страните да осигурят един или повече независими и безпристрастни публични надзорни органи, които да допринасят за защитата на правата и свободите на лицата по отношение обработката на техните лични данни. Такива органи могат да бъдат едноличен орган (комисар) или колективен орган. За да могат надзорните органи за защита на данните да бъдат подходящо средство за правна защита, те трябва да имат ефективни правомощия и функции и да се ползват с истинска независимост при изпълнение на задълженията си. Те са съществен елемент от надзорната система за защита на данните в едно демократично общество. Доколкото се прилага член 11, алинея 3, Страните могат да осигурят други съответни механизми за независим и ефективен преглед и надзор върху дейностите по обработката на данни с оглед опазване на националната сигурност и отбрана.

118. Алинея 1 пояснява, че може да са необходими повече от един орган, за да се отговори на конкретните обстоятелства в различните правни системи (напр. федерални държави). Могат също така да бъдат създавани специфични надзорни органи, чиято дейност е ограничена до конкретен сектор (сектор на електронните комуникации, здравният сектор, публичният сектор и др.). Това важи и за обработването на лични данни за журналистически цели, ако е необходимо да се съчетае правото на защита на личните данни с правото на свобода на изразяване. За да могат да предприемат бързи и ефективни действия, надзорните органи следва да разполагат с необходимата инфраструктура и финансови, технически и човешки ресурси (адвокати, специалисти по ИТ). Адекватността на ресурсите следва да се преразглежда. Разпоредбите на член 11, алинея 3, позволяват изключения от правомощията на надзорните органи по отношение дейностите по обработка на данните за целите на националната сигурност и отбраната (когато се прилагат такива изключения, вследствие на това другите алинеи на този член може да не са приложими или релевантни). Това обаче не засяга приложимите изисквания във връзка с независимостта и ефективността на механизмите за преглед и надзор.¹⁷

119. Страните разполагат с определена свобода на действие по отношение на начина на създаване на органите, за да могат те да изпълняват задачата си.

¹⁶ От влизането в сила на Протокола за изменение, Допълнителният протокол относно надзорните органи и трансграничните потоци (ETS №181) се счита за неразделна част от изменената и допълнена Конвенция.

¹⁷ Вж. бележка под линия 14.

Съгласно алинея 2 обаче, при условие че съществува възможност да се предвидят изключения в съответствие с член 11, алинея 3, те, най-малко трябва да имат правомощия за разследване и намеса, както и правомощия за вземане на решения относно нарушаване на разпоредбите на Конвенцията. Последното може да включва налагането на административни санкции, включително глоби. Когато правната система на Страната не предвижда административни санкции, разпоредбите на алинея 2 могат да се прилагат по такъв начин, че санкцията да се предлага от компетентния надзорен орган, а да се налага от компетентните национални съдилища. Във всички случаи, наложените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

120. Органът следва да разполага с правомощия за разследване, в зависимост от възможността да се предвиждат изключения в съответствие с член 11, алинея 3, като например възможността от администратора и обработващия данни да бъде искана информация относно обработката на лични данни и тя да бъде получена. По силата на член 15, такава информация следва да бъде предоставена, особено когато към надзорния орган се обърне заинтересовано лице, което желае да упражни правата, предвидени в член 9. Разпоредбите на последния подлежат на изключенията по член 11, алинея 1.

121. Правомощията за намеса на надзорния орган, предвидени в алинея 1, могат да бъдат под различни форми в законите на Страните. Например, органът може да бъде упълномощен да задължи администратора да поправи, изтрие или унищожи неточни или неправомерно обработени данни за своя собствена сметка или при условие, че заинтересованото лице не е в състояние да упражни лично тези права. Правомощието да се предприемат действия срещу администратори, които не желаят да предадат изисканата информация в разумен срок, също би било особено ефективна демонстрация на правомощията за намеса. Това правомощие би могло да включва и възможността за даване на становища преди осъществяването на операции по обработка на данни (когато обработката представлява особен риск за правата и основните свободи, администраторът следва да се консултира с надзорния орган на най-ранния етап на проектиране на процесите); или да отнася дадени случаи, когато е целесъобразно, до съответните компетентни органи.

122. Освен това, съгласно алинея 4, всяко заинтересовано лице следва да има възможност да поиска от надзорния орган да разследва предявено искане относно неговите или нейните права и свободи по отношение на обработката на лични данни. Това спомага да се гарантира правото на подходящо средство за правна защита в съответствие с членове 9 и 12. За изпълнение на това задължение следва да бъдат предоставени необходимите ресурси. Съгласно ресурсите, с които разполагат, надзорните органи следва да имат възможността да определят приоритети, за да се справят с исканията и жалбите, подадени от заинтересовани лица.

123. Страните следва да предоставят на надзорния орган правомощието или да завежда съдебни производства, или да довежда до знанието на компетентните

съдебни органи нарушения на разпоредбите за защита на данните, в зависимост от възможността да се предвидят изключения в съответствие с член 11, алинея 3. Това правомощие произтича от правомощията да се провеждат разследвания, чрез които органът може да стигне до откриване на нарушение на правото на защита на дадено лице. Страните могат да изпълнят задължението да предоставят това правомощие на органа, като му дадат възможност да взема решения.

124. Когато дадено административно решение произвежда правни последици, всяко засегнато лице има право на ефективна съдебна защита в съответствие с действащото национално законодателство.

125. Алинея 2, e) е посветена на ролята на надзорните органи за повишаване на осведомеността. В този контекст е особено важно надзорният орган проактивно да гарантира видимостта на своята дейност, функции и правомощия. За тази цел надзорният орган трябва да информира обществеността чрез периодични доклади (вж. параграф 131). Той може също така да публикува становища, да издава общи препоръки относно правилното прилагане на разпоредбите за защита на данните или да използва други средства за комуникация. Освен това той трябва да предоставя информация на физическите лица и на администраторите на данни и на обработващите данни относно техните права и задължения по отношение защитата на данните. При повишаване на осведомеността по въпросите, свързани със защитата на данните, органите трябва да обръщат специално внимание на децата и уязвимите категории лица чрез адаптирани подходи и език.

126. Както е предвидено в алинея 3, надзорните органи имат право, в съответствие с приложимото национално право, да дават становища по всички законодателни или административни мерки, които предвиждат обработката на лични данни. Предвижда се това консултивно правомощие да обхваща само общите мерки, но да не се отнася до отделните мерки.

127. В допълнение към тази консултивна функция, предвидена в алинея 3, органът би могъл също да бъде канен да даде становище, когато се подготвят други мерки относно обработката на лични данни, като например кодекси за поведение или технически норми.

128. Разпоредбите на член 15 не възпрепятстват предоставянето и на други правомощия на надзорните органи.

129. Разпоредбите на Алинея 5 поясняват, че надзорните органи не могат ефективно да защитават индивидуалните права и свободи, освен ако не упражняват функциите си при пълна независимост. Редица елементи допринасят за запазване независимостта на надзорния орган при упражняване на неговите функции, включително съставът на органа; начинът за назначаване на неговите членове; продължителността на упражняване и условията за прекратяване на неговите функции; възможността за участие в съответни

заседания без неправомерни ограничения; възможността да дава консултации на технически или други експерти или да провежда външни консултации; наличието на достатъчно ресурси за органа; възможността да наеме собствен персонал; или приемането на решения, без да бъде подложен на външна намеса, било то пряка или непряка.

130. Забраната за търсене или приемане на указания обхваща изпълнението на задълженията му като надзорен орган. Това не пречи на надзорните органи да търсят специализирани съвети, когато това се счита за необходимо, при условие че надзорните органи упражняват своята собствена независима преценка.

131. Съгласно разпоредбите на алинея 7 се изисква прозрачност по отношение на работата и дейностите на надзорните органи, например чрез публикуване на годишни доклади за дейността, които включват, *inter alia*, информация, свързана с действията им по прилагане.

132. Въпреки тази независимост, трябва да е възможно решенията на надзорните органи да се обжалват пред съдилищата в съответствие с принципа на върховенството на закона, както е предвидено в разпоредбите на алинея 9.

133. Освен това, макар че надзорните органи следва да имат правоспособност да действат в съда и да търсят изпълнение на закона, намесата (или липсата) на надзорен орган не следва да препятства засегнатото лице да търси съдебно средство за правна защита (вж. параграф 124).

134. Алинея 10 от член 15 гласи, че надзорните органи не са компетентни по отношение на обработката на данни, извършена от независими органи при изпълнение на техните съдебни функции. Такова освобождаване от надзорни правомощия следва стриктно да се ограничава до същински съдебни действия в съответствие с националното законодателство.

Глава V - Сътрудничество и взаимна помощ

Член 16 - Назначаване на надзорни органи

135. Глава V (членове 16-21) представлява съвкупност от разпоредби относно сътрудничеството и взаимната помощ между Страните, чрез техните различни органи, с оглед привеждане в действие на законите за защита на данните, прилагани съгласно Конвенцията. Тези разпоредби са задължителни, освен в случаите, посочени в член 20. Съгласно член 16, Страните назначават един или повече органи и съобщават на Генералния секретар на Съвета на Европа техните данни за контакт, както и техните материални и териториални компетенции, ако това е приложимо. Следващите членове предвиждат подробна рамка за сътрудничество и взаимна помощ.

136. Въпреки че сътрудничеството между Страните по принцип се осъществява от надзорните органи, създадени съгласно член 15, не може да се

изключи възможността дадена Страна да определи друг орган, който да въвежда в действие разпоредбите на член 16.

137. Сътрудничеството и общото съдействие са от значение, както за контрола *a priori*, така и за контрола *a posteriori* (например за проверка на дейностите на конкретен администратор на данни). Обменената информация може да бъде от правен или от фактически характер.

Член 17 - Форми на сътрудничество

138. Съгласно разпоредбите на член 17, надзорните органи по смисъла на член 15 си сътрудничат в степента, необходима за изпълнение на техните задължения и упражняване на техните правомощия. Като се има предвид, че член 17 свежда сътрудничеството на надзорните органи до това, което е необходимо „за изпълнение на техните задължения и упражняване на техните правомощия“ и фактът, че възможността на даден надзорен орган да сътрудничи се опира на степента на неговите правомощия, разпоредбата не се прилага, доколкото една Страна използва член 11, алинея 3, което води до ограничаване на правомощията на надзорните органи съгласно член 15, алинея 2, букви „*a)*“ до „*d)*“.

139. Сътрудничеството може да бъде в различни форми, някои от тях „твърди“, като привеждане в действие на законите за защита на данните чрез взаимна помощ, при които законосъобразността на действията на всеки надзорен орган е абсолютно необходима, до някои „меки“ форми като повишаване на осведомеността, обучение, обмен на персонал.

140. Каталогът на възможните дейности за сътрудничество не е изчерпателен. На първо място, надзорните органи си оказват взаимна помощ, особено чрез обмен на всякаква релевантна и полезна информация. Тази информация може да има двоен характер: „информация и документация за тяхното законодателство и административна практика, свързани със защитата на данните“ (която обикновено не поражда каквито и да било проблеми, и такава информация би могла да се обменя свободно и да се предоставя на обществеността), както и поверителна информация, включително лични данни.

141. Що се отнася до личните данни, тези данни могат да се обменят само ако са от съществено значение за сътрудничеството, т.е. ако те не бъдат предоставени, това би довело до липса на ефективност в сътрудничеството или ако „въпросното заинтересовано лице е дало изрично, конкретно, свободно и информирано съгласие“. Във всеки случай, прехвърлянето на лични данни трябва да съответства на разпоредбите на Конвенцията, и по-специално на тези в Глава II (вж. също член 20, който предвижда основанията за отказ).

142. Освен предоставянето на релевантна и полезна информация, целите на сътрудничеството могат да бъдат постигнати чрез координирани разследвания или интервенции, както и чрез съвместни действия. За приложимите процедури,

надзорните органи следва да препращат към действащото национално законодателство, състоящо се от кодексите за административен, граждански или наказателен процес или наднационални или международни задължения, чрез които техните юрисдикции са обвързани, например договори за правна помощ, след като са преценили тяхната правоспособност да осъществяват сътрудничество от този тип.

143. Разпоредбите на *алинея 3* се отнасят до мрежа от надзорни органи, като средство, което да допринася за рационализирането на процеса на сътрудничество и по този начин за ефективността на защитата на личните данни. Важно е да се отбележи, че Конвенцията препраща към „мрежа“ в единствено число. Това не забранява на надзорните органи, произхождащи от Страните, да участват в други съответни мрежи.

Член 18 - Помощ за заинтересованите лица

144. Разпоредбите на *алинея 1* гарантират, че на заинтересованите лица, независимо дали се намират в Страна по Конвенцията или в трета страна, ще бъде разрешено да упражняват правата си, признати в член 9, независимо от тяхното местоживееене или гражданство.

145. Съгласно разпоредбите на *алинея 2*, когато заинтересованото лице пребивава в друга Страна, на него или на нея му/й е предоставена възможност да следва неговите или нейните права или директно в държавата, в която се обработва информация, относяща се до въпросното лице, или непряко – чрез посредничеството на назначения орган.

146. Освен това, на заинтересованите лица, пребиваващи в чужбина, може също така да бъде предоставена възможност да упражняват правата си със съдействието на дипломатическите или консулските представители на собствената си държава.

147. *Алинея 3* уточнява, че за да се ускори процедурата, исканията следва да бъдат възможно най-конкретни.

Член 19 - Гаранции

148. Този член гарантира, че надзорните органи са обвързани със същото задължение да спазват дискретност и поверителност спрямо органите за защита на данните на други Стари и заинтересовани лица, пребиваващи в чужбина.

149. Помощ от надзорен орган от името на заинтересовано лице може да бъде предоставена само в отговор на искане от това заинтересовано лице. Органът трябва да е получил мандат от заинтересованото лице и не може да действа самостоятелно от негово име. Тази разпоредба е от основно значение за взаимното доверие, на което се основава взаимната помощ.

Член 20 - Отхвърляне на искания

150. В този член се посочва, че Страните са задължени да спазват исканията за сътрудничество и взаимна помощ. Основанията за отказ, които следва да бъдат спазени, са изброени изчерпателно.

151. Терминът „удовлетворяване“, който се използва в буква „c)“, трябва да се разбира в по-широк смисъл като обхващащ не само отговора на молбата, но и действията, които го предхождат. Например, запитаният орган може да откаже да действа, не само ако предаването на исканата информация на запитващия орган може да накърни правата и основните свободи на дадено лице, но също и ако самият факт на търсене на информация може да навреди на неговите или нейните права и основни свободи. Освен това, съгласно действащото национално законодателство от запитания орган може да се изисква да гарантира защитата на други интереси на обществения ред (напр. осигуряване на поверителност на полицейско разследване). За тази цел надзорният орган може да бъде задължен да не изпраща определена информация или документи в своя отговор на дадено искане.

Член 21 - Разходи и процедури

152. Разпоредбите на този член са аналогични на тези, установени в други международни договори.

153. С оглед избягването утежняването на Конвенцията с множество подробности по прилагането, разпоредбите на алинея 3 от този член предвиждат, че между заинтересованите Стари могат да бъдат договорени процедура, формуляри и език, които да бъдат използвани. Текстът на тази алинея не изисква никакви официални процедури, а позволява административни договорености, които могат да бъдат ограничени дори до конкретни случаи. Освен това, е препоръчително Страните да предоставят на компетентните надзорни органи правомощията да склучват такива договорености. Формите на сътрудничество и помощ също могат да се променят в зависимост от случая. Очевидно е, че предаването на искане за достъп до чувствителна медицинска информация ще подлежи на изисквания, които се различават от обичайните запитвания за вписвания в регистъра на населението.

Глава VI - Комитет по Конвенцията

154. Целта на членове 22, 23 и 24 е да улесни ефективното прилагане на Конвенцията и, при необходимост, да я усъвършенства. Комитетът по Конвенцията представлява друго средство за сътрудничество между Страните в процеса на прилагане на законодателството за защита на данните, прието в съответствие с Конвенцията.

155. Комитетът по Конвенцията се състои от представители на всички Стари, от националните надзорни органи или от правителството.

156. Същността на Комитета по Конвенцията и следваната вероятна процедура биха могли да са подобни на тези, установени съгласно условията на други конвенции, сключени в рамките на Съвета на Европа.

157. Тъй като Конвенцията се отнася до постоянно възникващи теми, може да се очаква, че ще се появят и проблеми, както по отношение на практическото прилагане на Конвенцията (член 23, буква *a*), така и по отношение на нейното значение (същия член, буква *d*).

158. Процедурният правилник за дейността на Комитета по Конвенцията съдържа разпоредби относно правото на глас на Страните и условията за упражняване на това право и е приложен към Протокола за изменение и допълнение.

159. Всяко изменение и допълнение на Процедурния правилник подлежи на мнозинство от две трети, с изключение на измененията на разпоредбите относно правото на глас и съответните условия, за които се прилага член 25 от Конвенцията.

160. След присъединяване, ЕС следва да направи декларация, в която се изяснява разпределението на компетенциите между ЕС и неговите държави-членки по отношение защитата на лични данни съгласно Конвенцията. Впоследствие ЕС ще информира Генералния секретар за всяка съществена промяна в разпределението на компетенциите.

161. Съгласно разпоредбите на член 25, Комитетът по Конвенцията има право да предлага изменения на Конвенцията и да разглежда други предложения за изменение, формулирани от дадена Страна или от Комитета на министрите (член 23, букви *b* и *c*).

162. За да се гарантира прилагането на принципите за защита на данните, установени от Конвенцията, Комитетът по Конвенцията ще играе ключова роля при оценката на съответствието с Конвенцията, било когато се изготвя оценка на степента на защита на данните, предоставяна от кандидат за присъединяване (член 23, буква *e*), било при периодичния преглед на прилагането на Конвенцията от Страните (член 23, буква *h*). Комитетът по Конвенцията също така ще има правомощие да преценява съответствието на системата за защита на данните на дадена държава или международна организация с тази на Конвенцията, ако държавата или организацията поискат от Комитета да го направи (член 23, буква *f*).

163. При предоставянето на такива становища относно степента на съответствие с Конвенцията, Комитетът по Конвенцията ще работи на основата на справедлива, прозрачна и публична процедура, подробно описана в неговия процедурен правилник.

164. Освен това, Комитетът по Конвенцията може да одобри модели на стандартизиирани предпазни мерки за прехвърляне на данни (член 23, буква *g*).

165. Накрая, Комитетът по Конвенцията може да подпомага преодоляването на затруднения, възникващи между Страните (член 23, буква *u)i*). Когато става въпрос за спорове, Комитетът по Конвенцията ще се стреми към тяхното разрешаване чрез преговори или по друг миролюбив начин.

Глава VII – Изменения и допълнения

Член 25 - Изменения и допълнения

166. Комитетът на министрите, който прие оригиналния текст на тази Конвенция, също така е компетентен да одобрява нейни изменения и допълнения.

167. В съответствие с разпоредбите на алинея 1, инициативата за внасяне на изменения и допълнения може да бъде предпоставка от самия Комитет на министрите, от Комитета по Конвенцията или от дадена Страна (независимо дали е държава-членка на Съвета на Европа или не).

168. Всяко предложение за изменение и допълнение, което не е произтекло от Комитета по Конвенцията, следва да му бъде представено за становище в съответствие с разпоредбите на алинея 3.

169. По принцип всяко изменение и допълнение влиза в сила на тридесетия ден, след като всички Стари са уведомили Генералния секретар на Съвета на Европа, че го приемат. Комитетът на министрите може обаче да реши, при определени обстоятелства, след консултации с Комитета по Конвенцията, че тези изменения и допълнения влизат в сила след изтичането на тригодишен срок, освен ако дадена Страна не уведоми Генералния секретар, че има възражение. Тази процедура, чиято цел е да ускори влизането в сила на измененията и допълненията, запазвайки същевременно принципа на съгласието на всички Стари, е предназначена да се прилага за незначителни и технически изменения.

Глава VIII – Заключителни разпоредби

Член 26 - Влизане в сила

170. Тъй като се смята, че широкият географски обхват е от съществено значение за ефективността на Конвенцията, алинея 2 определя, че за влизането в сила е необходима ратификация от пет държави-членки на Съвета на Европа.

171. Конвенцията е открита за подписване от Европейския съюз.¹⁸

¹⁸ Измененията и допълненията на Конвенцията, одобрени от Комитета на министрите на 15 юни 1999 г., преустановяват своето действие от влизането в сила на Протокола.

Член 27 - Присъединяване на държави, които не са членове на Съвета на Европа и на международни организации

172. Конвенцията, която първоначално беше разработена в тясно сътрудничество с ОИСР и няколко неевропейски държави, е открита за всяка държава по света, която изпълнява нейните разпоредби. Комитетът по Конвенцията е натоварен със задачата да оценява такова съответствие и да изготвя становище за Комитета на министрите, относящо се до нивото на защита на данните на кандидата за присъединяване.

173. Като се има предвид характерът на потоците данни, за който на практика няма граници, се търси присъединяването на държави и международни организации от цял свят. Международни организации, които могат да се присъединят към Конвенцията, са единствено международни организации, определени като организаций, подчиняващи се на международното публично право.

Член 28 – Териториални разпоредби

174. Прилагането на Конвенцията в отдалечени територии под юрисдикцията на Страни или от чието име дадена Страна може да поеме ангажименти е от практическо значение, с оглед използването и от отдалечени държави за операции по обработка на данни, било поради разходи и човешки ресурси или с оглед използването на редуващи се ношни и дневни възможности за обработка на данни.

Член 29 - Резерви

175. Правилата, съдържащи се в тази Конвенция, представляват най-основните и съществени елементи за ефективна защита на данните. По тази причина Конвенцията не допуска никакви резерви по нейните разпоредби, които освен това са достатъчно гъвкави, като се имат предвид изключенията и ограниченията, които се допускат в разпоредбите на определени членове от нея.

Член 30 – Денонсиране

176. Всяка Страна има право да денонсира Конвенцията по всяко време.

Член 31 - Уведомления

177. Тези разпоредби са в съответствие с обичайните заключителни разпоредби, съдържащи се в други конвенции на Съвета на Европа.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 480

от 5 август 2019 година

ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЕ ДО Народното събрание за РАТИФИЦИРАНЕ НА
Протокола за изменение на Конвенцията за защита на
лицата при автоматизираната обработка на лични данни

На основание чл. 15 ал. 1 от Закона за международните договори на
Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява Протокола за изменение на Конвенцията за защита на
лицата при автоматизираната обработка на лични данни, подписан на
10 октомври 2018 г. в Страсбург.

2. Предлага на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 6 и
7 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон
протокола по т. 1 със следната декларация:

„Република България ще прилага временно този Протокол в
съответствие с член 37, параграф 3 от него.”

3. Министърът на външните работи да представи законопроекта по
т. 2 в Народното събрание.

4. След влизането в сила на закона по т. 2 министърът на външните
работи да депозира ратификационния документ при генералния секретар на
Съвета на Европа.

5. Министърът на външните работи да обнародва в „Държавен вестник” протокола по т. 1 и обяснителния доклад към него в 15-дневен срок от датата на влизането му в сила.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков**

Вярно,

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:**

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № <u>902-02-24</u>
Дата <u>05 / 08 2019 г.</u>

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№... 02.01- 99.....

..5... август ... . 2019 г.

до

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

54
16 член

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 85, ал. 1, т. 6 и 7 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение № ...480., на Министерския съвет от 2019 г. проект на Закон за ратифициране на Протокола за изменение на Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни.

Приложение: съгласно текста

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 950-01-204/14.08. 2019 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за ратифициране на Протокола за изменение на Конвенцията за защита на лицата при автоматизираната обработка на лични данни, № 902-02-24, внесен от Министерски съвет на 05.08.2019 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по вътрешна сигурност и обществен ред

Комисии:

- Комисия по външна политика

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

